Leto VII, štev. 272 | Ljubljana, četrtek 25. novembra 1926 | Poštnina pavšalirana. | Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 15·—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/II. Telefon štev. 72, ponoči tudi štev 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 36.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr 105.241

Ljubljana, 24. novembra.

V Beogradu je politična intriga zopet trumf. Sedanja vlada je kakor oni grški bog, ki je svojo lastno deco jedel: če kdaj kaj važnejšega sklene ali ukrene, glavo smeš staviti, da bo v kratkem spremenila ali preklicala. Konsekventen in neumoren je današnji režim le v provajanju nereda, v nemarnosti in lenobi. Dva, trije slučaji iz zadnjega časa so posebno interesantni: zakon o centralni upravi, nesrečni projekt o izenačenju davkov, zakon o agrarni reformi v Dalmaciji. Vlada sklene, potem pa obračajo gospodje ministri ali radikali ali radićevci, dokler ne obrnejo in dokler se enim ali drugim ne posreči stvar upropastiti.

Podobno usodo skuša sedaj pripraviti Radić sklepu ministrskega sveta o razpisu oblastnih volitev. Kakor znano je vlada 18. t. m. sklenila, da naj se te volitve vršijo 23. januarja. Ukaz o razpisu je bil poslan v Topolo in kralj je ukaz tudi že podpisal. S tem je bil tudi dosežen efekt predloga SDS vloženega po poslancu dr. Grisogonu, ki je zahteval, da skupščina s posebnim sklepom, odnosno s posebno novelo k zakonu o oblastnih samoupravah vlado prisili k razpisu. V seji skupščinskega odbora, ki bi imel razpravljati o Grisogonovem predlogu, je minister notranjih del službeno potrdil, da se bodo oblastne volitve vršile 23. januarja, kar je odbor soglasno vzel na znanje ter sporazumno odložil nadaljno razpravo o Grisogonovem predlogu.

Mi smo takoj nato opozorili na čudno molčečnost g. Radića, ki je takrat brodil po Bosni in Hercegovini ter govoril o vsem mogočem, samo oblastnih volitev, najvažnejšega političnega dogodka zadnjih mesecev ni omenil z besedico. To je bilo predvsem znamenje, da je Radić z razpisom skrajno nezadovoljen. Končno je to tudi demonstrativno pokazal. Na zboru v Stolcu se je prezirljivo obregnil ob «županijske volitve» ter naenkrat pričel pretiti vladi. Danes že otvorjeno proglaša razpis oblastnih volitev kot Maksimovićevo samolastnost in pašićevsko intrigo ter pozivlja Uzunovića, naj prepreči kraljev ukaz. V formalnem oziru se Radić obeša na pravno mišljenje davidovićevca posl. Timotijevića, ki se v posebnem predlogu postavlja na stališče, da vlada sploh ni imela pravice razpisati oblastnih volitev, ker je bil v zakonu predvideni rok prekoračen in ker se je vprašanje razpisa že opetovano vrnilo v Narodno skupščino. Timotijevićeva argumentacija je gotovo zgrešena in je bila že vnaprej desavuirana tudi v sami skupščini, katere odbor je službeno napoved ministra o razpisu vzel na znanje ter razpravo o zakonskem predlogu, ki se tiče baš termina volitev soglasno odgodil. Tem bolj značilno pa je, da jo je Radić takoj usvojil. Vzroke ni težko najti in min. predsednik Uzunović je bil nocoj zloben dovolj, da je s prstom nanje pokazal, češ, kdor se oblastnim volitvam protivi, se jih boji. Ni dvoma, da se Radić boji sodbe naroda, pred katerega bo moral stopiti kot razkrinkan demagog praznih rok in samo z eno «zaslugo»: da za ceno partizanskih ugodnosti že poldrugo leto vzdržuje radikalsko gospodarstvo v državi in s tem vse ono, o čemer zna včasih tako drastično govoriti.

Radikali trdijo, da bo tudi najnovejša Radićeva ofenziva končala klavrno kakor vse druge in da bo predsednik HSS, kakor dosedaj še vedno, že jutri zvečer hvalil, kar danes proklinja. Verjetno je, da imajo prav. A vendar tudi radićevci tokrat niso brez orožja. Do 27. t. m. bi moral anketni odbor, ki preiskuje afere Rade Pašića, izdelati svoje končno poročilo za plenum Narodne skupščine. Glavna vsebina kompromisa med obema radikalskima strujama je v tem, da mora biti to poročilo čim milejše, predvsem pa, da ne sme v nobenem oziru kompromitirati starega Pašića. Poročilo je že gotovo. Izdelal ga je Pašićev pristaš posl. Ranko Trifunović. A sprejeto more biti v odboru in predloženo skupščini kot večinski predlog le, ako zanj glasujejo tudi radićevci. Ti se zavedajo svoje odločilne pozicije v tej zadevi ter so jo danes že podčrtali na ta način, da je minister trgovine dr. Krajač izročil anketnemu odboru izvestje komisije, ki podrobno navaja vse z znanimi aferami spojene posle Rade Pašića preko beograjske podružnice «Slavenske banke». Izgleda torej, da so radićevci odločeni izrabiti svoje glasove v anketnem odboru kot izsiljevalno sredstvo proti radikalom. V zadevi oblastnih volitev ne bo šlo, ker tu se radikali sami nahajajo v prisilni situaciji, saj je že podpisan ukaz, ki so ga sami predložili, pač pa pojde morda v vprašanju dalmatinskega agrara . . .

Jutri pride Stjepan Radić v Beograd. Mešetarilo se bo ves dan, intrigiralo, grozilo, zavezniki bodo drug o drugem govorili stvari, kakršne si morejo medsebojno očitati le največji sovražniki, a verjetno je, da se bodo končno pobotali. Radikali danes že ves dan namigujejo, da bi se mogla dobiti za izvedbo oblastnih volitev nova večina, strah pred definitivnim razbitjem koalicije in pred odstranitvijo iz vlade pa je najučinkovitejše sredstvo, da se Radića «pomiri».

Tako tava vlada od ene kravje kupčije do druge, vse resne brige za življenska vprašanja naroda morajo stati ob strani, ker se stalno rešuje le življenskega vprašanje režima.

Ukaz o oblastnih volitvah podpisan

Uzunović pravi, da se bodo vsekakor vršile. — Ako radičevcem ni prav, naj gredo iz vlade. - Radić pride danes v Beograd.

Beograd, 24. novembra, p. Iz Topole je dospel od kralja podpisan ukaz, ki razpisuje oblastne volitve na dan 23. januarja. Ukaz bo jutri ali v petek objavljen.

Z ozirom na izjave Stj. Radića proti razpisu volitev je min. predsednik Uzunović danes rekel novinarjem: Oblastne volitve so koristne in potrebne. Z njimi pridemo korak naprej v izvedbi ustave, na katero sta se obvezali obe koalirani stranki. Večina parlamenta je za volitve, tudi klerikalci so za nje, zlasti pa SDS, ki jih celo smatra za svojo zmago. Ako je večina za volitve, zakaj bi se ne vršile? Izjave g. Radića v tej zadevi morda niso bile dobro zabeležene.»

Stališče radićevcev napram oblastnim volitvam je tvorilo predmet dolge in ostre debate v nocojšnjem ministrskem svetu. Mnogo se je opazilo, da so vsi štirje radićevski ministri še pred koncem seje odšli. Kakor je Vaš dopisnik izvedel, so izjavili, da morajo v tej zadevi počakati sklepa jutrišnje konference HSS, ki se vrši pod Radićevim predsedstvom.

Radikalni ministri so ostali po odhodu radićevcev še skupaj ter so se posvetovali o položaju. Ko so se razhajali, je eden izmed njih povedal vašemu dopisniku sledeče: Na današnji seji min. sveta je min. predsednik Uzunović izjavil radićevskim ministrom, da se bodo volitve izvedle 23. januarja. Ako radićevcem to ne ugaja, naj izvajajo konsekvence in naj gredo iz vlade. Radikali lahko izvedejo volitve tudi brez njih. Zato imajo oni takoj večino. Jutri bo dospel St. Radić ter se radikali nadejajo, da bo St. Radić pogoltnil tudi to in da bo pristal, da se volitve vrše.

Minister dr. Srškić je izjavil novinarjem: »Volitve se bodo definitivno vršile 23. januarja, kljub vsemu. Uzunović sam je rekel: Ako je ukaz tu, bo objavljen, zakaj naj bi se ne objavil? Dobro stvar je treba izvršiti. Sedaj, ko je sklenjeno, da se volitve izvršjo, ni razloga za ugovore, razen ako jih delajo oni, ki mislijo, da bodo pri volitvah slabo prošli, pa skušajo že naprej valiti krivdo na druge.« Kakor se vidi, Uzunović jasno pravi, da so radićevci proti izvedbi volitev, ker se boje, da bodo pri volitvah slabo naleteli.

Zagreb, 24. novembra n. Zvečer je St. Radić odpotoval v Beograd, kjer bo takoj jutri imel sejo svojega kluba. Na tej seji bodo pretresali vsa vprašanja, ki so posebno v zvezi z oblastnimi volitvami z nettunskimi konvencijami in dalmatinskim agrarnim vprašanjem. Danes je Radić konferiral z Uzunovićevim emisarjem Mito Dimitrijevićem.

Poostritev konflikta med radikali in radićevci

Spor radi poročila o aferi Rade Pašića. — Dalmatinski agrar in vprašanje oblastnih volitev.

Beograd, 24. novembra p. Danes je med radikali in radićevci zopet prišlo do zelo kritične situacije. Dopoldne bi imela biti seja anketnega odbora, na kateri naj bi se razpravljalo o poročilu odbora glede poslov Rade Pašića. Kakor znano, je to poročilo izdelal pašićevec posl. Ranko Trifunović. Radićevci pravijo, da ima to poročilo tendenco, da odvrne odgovornost od Pašića ter do sedaj še niso pristali, da glasujejo za poročilo. Zato je morala biti seja anketnega odbora odgodena. Radićevci so celo pričeli z novo ofenzivo. Minister trgovine Krajač je namreč poslal anketnemu odboru prepis poročila, ki ga je prejel od komisije, ki naj poroča o odnošajih Rade Pašića s Slavensko banko. V tem poročilu so v podrobnosti navedeni vsi tekoči računi na R. Pašića in njegovo rodbino ter Pašićeva korespondenca z direkcijo Slavenske banke. Ta korak ministra Krajača je vzbudil med pašićevci mučen vtis in veliko ogorčenje.

Spor radi dalmatinskega agrara traja neomiljeno naprej in ni videti možnosti za kompromis.

Nasprotstvo radi razpisa oblastnih volitev se poostruje. Tudi tu je ustvarjen s podpisom ukaza fait accompli in bi moglo tozadevno nadaljevanje akcije radićevcev povzročiti le krizo.

Z velikim interesom se pričakuje, kaj sklenejo radićevski prvaki na jutrišnji seji, ki se vrši takoj po prihodu St. Radića v Beograd

Seja ministrskega sveta

Trgovinska pogajanja s Francijo. — Konvencija s turško republiko. — Stališče vlade glede cerkvenih posestev.

Beograd, 24. novembra. p. Popoldne od 17. do 21.30 je imel ministrski svet sejo, na kateri je bil zaslišan tudi direktor odelenja za izvršitev mednanordnih pogodb poslanik dr. Ribar o pogajanjih s francosko delegacijo glede sklenitve trgovinske pogodbe. Ta pogajanja so se prekinjala radi nekih spornih točk, ki se največ tičejo vprašanja največjih ugodnosti in garancije za izpremembo carinske tarife ter vprašanja, kaj ima nastopiti, ako se sklene carinska Unija. Ministrski svet je za naše delegate sestavil instrukcije o spornih vprašanjih. Nato je ministrski svet razpravljal o ukinjenju sekvestra na turških posestvih. V načelu se je sklenilo, da se s Turško republiko o tem sklene konvencija. Nato je ministrski svet reševal sporno vprašanje med ministrom za vere in agrarnim ministrom, koliko spadajo cerkvena posestva pod agrarno reformo. Ministrski svet se je postavil na stališče, da oni dobrovoljci, ki so brez hiše in posestva, pa so že dobili cerkvena zemljišča, ostanejo na teh zemljiščih, da pa se odvzame zemlja onim, agrarnim interesentom, ki so sosedi tem cerkvenim posestvom.

Seja zakonodajnega odbora

Minister dr. Srškić o zakonskem načrtu za centralno upravo.

Beograd, 24. novembra p. Zvečer se je nadaljevala seja zakonodajnega odbora, ki je razpravljal o zakonskem načrtu za centralno upravo Tej seji so prisostvovali tudi novinarji. Opaziti je bilo strpno sodelovanje vlade in opozicije. Debato je začel danes dr Žanić, za njim pa so govorili posl. Smodej, radikal Matić in musliman Djafer Kulenović. Minister dr. Srškić je nato replicral in navajal, da je bilo v razpravi nekoliko lepih stvarnih govorov, da bo on s svoje strani sprejel vse stvarne ugovore, da pa je bilo tudi mnogo pristranskih ugovorov, pri katerih so poslanci hoteli pokazati svojo duhovitost, nekateri pa so zakon hoteli po vsaki ceni kritizirati. Minister smatra, da ni bilo dobro, da se je pri tej priliki govorilo o stvareh, ki ne spadajo semkaj, kakor o centralizmu, federalizmu itd. Zakon je treba izvesti, nakar ne bo povoda, da se o tej stvari govori. Zakon ima namen, **da izvede načelo dekoncentracije oblasti. To se bo doseglo z določitvijo posameznih kompetenc. Razen tega se bo s tem razbremenilo centralno oblastvo, ki je prenatrpano s posli.**

Pri glasovanju je bil načrt v načelu sprejet s 13 glasovi proti 12 glasovom. Prihodnja seja bo v petek z dnevnim redom: specijalna debata o zakonu o centralni upravi.

Nov projekt o prisilni poravnavi

Beograd, 24. novembra. n. V trgovinskem ministrstvu je dokončan zakonski načrt o prisilni poravnavi izven konkurza. Načrt ima 69 členov. Trgovinsko ministrstvo je ta načrt poslalo na pregled ministrstvu pravde, finančnemu ministrstvu ter ministrskemu predsedniku, da bi se čim prej v tej stvari določila seja ministrskega sveta.

Mednarodna konferenca za ureditev tovornega prometa

Beograd, 24. novembra. p. Poroča se iz Bukarešte, da je mednarodna konferenca za reševanje vprašanja direktnih tovornih vlakov začela svoje delo v rumunskem prometnem ministrstvu. Delo bo trajalo sedem dni. Gre za ureditev prometa med Češkoslovaško, Poljsko, Italijo, Avstrijo, Jugoslavijo in Madžarsko. Na tej konferenci je zastopnik naše države gosp. Jovanović.

Tarifne ugodnosti za Solun

Beograd, 24. novembra. n. Na predlog Trgovske zbornice v Skoplju je prometno ministrstvo za izvoz preko Soluna določilo enake tarife, kakor za izvoz preko Sušaka in Splita. Odredba stopi v veljavo 1. decembra.

Petrolejski vrelec v plamenih

Bukarešta, 24. novembra. k. Kakor poročajo iz Ploestija, se je tamkaj vnel neki petrolejski vrelec družbe Crajova. Vsled močnega vetra je požar zanesło tudi na čistilnico družbe Unirea. Pri gašenju je bilo zaposlenih več sto delavcev. Ogenj so povzročili nepreviđni delavci, ki so v bližini vrelca metali goreče cigarete. Trije delavci so bili aretirani. Škoda znaša preko 10 milijonov lir.

Brez zaščite zborovalne svobode

Včeraj je bilo v Narodni skupščini nadaljevanje razprave o nujnosti zakonskega načrta SDS za zaščito zborovalne svobode. — Vse stranke za nujnost razen radikalov in radičevcev, ki so odklonili nujnost tega predloga. — Minister Maksimović desauira državnega podtajnika dr. Šuvakovića.

Beograd, 24. novembra. r. Na današnji seji Narodne skupščine, ki je pričela kakor običajno ob pol 11., se je nadaljevala živahna debata o nujnosti zakona za zaščito svobode zborovanj in sestankov. Že pri sprejetju zapisnika protestira radikal Dimić proti dr. Boškoviću, ki je včeraj v svojem govoru navedel, da je Dimić bil madžarski liferant. Posl. Dimić se izgovarja, da je bil le liferant avstro-ogrske vojske. (Buren smeh.)

V nadaljevanju debate o nujnem predlogu zakona samostojnih demokratov, sta prva govorila zemljoradnik Dimitrije Vujić in davidovičevec Milan Grol, ki sta navedla celo vrsto primerov zlorab policijskih oblasti ter argumentirano dokazala, da se v upravno službo sprejemajo in postavljajo za srezke poglavarje ljudje brez vsakih kvalifikacij, pa celo tudi odpuščeni kaznjenci.

Nato govori dr. Žanić, ki v imenu svoje federalistične skupine izjavlja, da bo glasoval za nujnost predloga. Med burnim smehom cele Narodne skupščine zaključi svoja izvajanja z gromkim vzklikom: Živela federacija!... Tudi črnogorski federalist Sava Vuletić dolži ustavo za vse zlorabe, a izjavlja, da bo glasoval za nujnost.

Besedo dobi samostojni demokrat Gligorije Božović, ki izraža začudenje, da se niti vlada, niti g. Pašić nista zavarovala pred izjavami državnega podtajnika Šuvakovića, ki je izjavil, da je zbor SDS v Crepaji dal razbiti v njunem imenu. Danes celo Arnavti spoštujejo svobodo zborovanja in sestajanja bolj nego režim RR. Navaja nekoliko tipičnih primerov terorja policijskih oblasti v Južni Srbiji ter prehajajoč na zbor v Crepaji obtožuje Šuvakovića kot izzivača in aranžerja celega sramotnega dogodka. Brez primere je žalitev upokojenega generala Voje Živanovića, čigar zasluge za to državo so velike in svetle; radikali pa so ga na zboru psovali, da je avstrijski general!

V imenu kluba Ljube Jovanovića ugotavlja Vasilje Trbić, da ga na čelu policije v Južni Srbiji stal zloglasni Kosta Londrev, ki je bil sedemkrat obsojen kot ubijalec. Tudi on obširno opisuje teror v Južni Srbiji in končno izjavlja, da bo glasoval za nujnost.

Za HSS izjavlja dr. Banković, da HSS sicer obsoja oviranje javnih zborovanj, vendar pa bodo radičevski poslanci proti nujnosti iz enostavnega razloga, ker so zakon predložili samostojni demokrati, ki so preje proti HSS izvajali «Obznano». Poslanec Vilder: Konstatiram, da je St. Radić sam proglasil Obznano za državno potrebo! (Tako je, Burni medklici.)

Po kratki izjavi poslanca Džaferja Kulenovića, da bo v imenu JMO glasoval za nujnost, povzame končno besedo notranji minister Maksimović, ki kratko ugotavlja, da je diskusija bila predolga in da je zašla s tira. Razbitje zbora v Crepaji je incident, s katerim se vlada naravno ne more solidarizirati. Samostalni demokratje: Potem naj Šuvaković poda ostavko! Pribićević: To pomeni, da vlada tega provokaterja v svoji sredi obsoja! Maksimović končno odklanja nujnost ter predlaga naj se zakonski osnutek SDS izroči posebnemu odboru. Radikali in radičevci so nujnost odklonili. (Burni medklici.)

Predsednik skupščine naznani nato, da je kralj podpisal zakon o podaljšanju roka za izenačenje zakonodavstva uprave v državi.

Ko so se prečitale prošnje in pritožbe, je skupščina prešla na dnevni red. Poročevalec je prečital poročilo odbora za proučevanje zakonskega predloga o ratifikaciji mednarodnih socijalnopolitičnih konvencij. Otvorila se je načelna razprava. S tem je bila seja zaključena ter se bo vršila prihodnja jutri dopoldne ob 10. z dnevnim redom: interpelacija Vase Braničevića na ministra za šume in rudnike o delovanju uprave borskega rudnika.

Revolucija v Albaniji je in je ni

Zanikanja albanskega poslanika v Beogradu. — Absolutna nevtralnost naše države. — Uporniki tik pred Skadrom?

Beograd, 24. novembra p. Povodom pobune v Albaniji je albanski poslanik v Beogradu izdal zvečer nastopno obvestilo: Vesti o narodni revoluciji v Albaniji se pretirane. O kaki revoluciji in prevratu ne more biti govora. Štirje častniki v Dukačinskem okrožju so poskušali izzvati nezadovoljstvo med tamošnjim kmečkim prebivalstvom. Čim pa je albanska vlada doznala za njihovo bivanje v tamkajšnjem okrožju, je proti njim nastopila najenergičneje. Njihov pokret je bil popolnoma zatrt in so bili primorani zbežati v planine. Danes vlada po zaslugi albanske vlade popoln mir v vsej albaniji in tudi v dukačinskem okrožju.

Beograd, 24. novembra p. Zunanje ministrstvo je glede na dogodke v Albaniji izdalo nocoj nastopno obvestilo: V zvezi z zadnjimi poročili iz Albanije o neuspehu upornikov pod Skadrom je ostala naša država absolutno nevtralna napram dogodkom na oni strani meje. Obmejnim oblastvom je vlada naročila, da pazijo najstrožje na mejo ter da eventualne begunce takoj razorožijo in internirajo. Oblastvom na albanskem obmejnem ozemlju so bila izdana navodila, da albanske emigrante na našem ozemlju ob meji odstranijo in namestijo daleč v ozadju ,da bi se s tem preprečila vsaka možnost njihovega kakršnegakoli kontakta z dogodki v Albaniji.

Beograd, 24. novembra p. Nasproti brzojavkam, ki beležijo včerajšnje neuspehe, je zvečer došla v Beograd brzojavka, da so uporniki v Albaniji dobili ojačenja in da so v večjem številu udarili na Skadar ter stoje v njegovi neposredni bližini. Položaj Skadra je kritičen. Albanska vlada je danes poslala proti Skadru bataljon pešcev v ojačenje. Uporniki so danes poslali pismo prefektu in šefu policije v Skadru, v katerem ga obveščajo, da njihov pokret ni naperjen proti vladi, temveč da zahtevajo pravice in svobodo za skadrsko oblast.

Pariz, 24. novembra. (be.) Albansko poslaništvo izjavlja, da so vesti o vstaji v Albaniji močno pretirane.

Iz dežele drakonskih odredb

Ustanovitev posebnih pokrajinskih komisij v smislu policijskega zakona. — Nov predsednik zveze fašistovskih sindikatov. Novi akti nasilja.

Rim, 24. novembra. o. Kakor se zatrjuje so dobili prefekti potrebna navodila za ustanovitev in poslovanje posebnih pokrajinskih komisij, ki jih predvideva novi policijski zakon v obrambo fašistovske vlade. Kakor znano, poverja novi zakon tem komisijam, posebno o ovadbah in predlogih policije, da to ali ono osebo konfinirajo. Skoraj v vseh pokrajinah so te komisije že začele poslovati. Prosvetni minister Fedele je imenoval rektorje za nekatere univerze. Pri izbiranju je predvsem gledal na to, da so imenovanci zanesljivi fašisti.

Rim, 24. novembra. l. Kralj je podpisal odlok, ki mu ga je predložil ministrski predsednik Mussolini in s katerim se imenuje poslanec Edmondi Rossoni za predsednika zveze fašistovskih sindikatov. Nadalje so imenovali za predsednika zveze industrijcev posl. Benni, trgovcev posl. Lantini, poljedelcev dr. Cacciari in bank komendator Bianchini.

Milan, 24. novembra (be) Zopet uvedeno smrtno kazen bodo izvajali miličniki z ustreljivijo.

Aquila, 24. novembra, o. Pokrajinska komisija je obsodila na dveletno konfinacijo anarhista dr. Francesca Ippolitija in Giusepa Rubaisa, ker sta že delj časa vršila srdito propagando proti fašistovski vladi in sta imela tajne odnošaje z italijanskimi emigranti v Franciji.

Innsbruck, 24. novembra. d. Trentinski škof dr. Endrich je bil prejšnji teden v Rimu kjer je posetil Mussolinija. Oficijelno se o tem sestanku ne poroča, vendar se je izvedelo iz zanesljivih virov, da je škof protestiral pri ministrskem predsedniku proti postopanju fašistov na Južnem Tirolskem in proti njihovim metodam. Mussolini mu je odgovoril, da so se te metode izkazale kot uspešne in da so se doslej popolnoma obnesle. Ako se ne bodo več, se dajo še vedno lahko spremeniti.

Rim, 24. novembra, (be) Z uradne strani se demantira vest nekaterih listov o nameravanem sestanku ministrskega predsednika Mussolinija s francoskim zunanjim ministrom Briandom in angleškim ministrom za zunanje zadeve Chamberlainom.

Rim, 24. novembra. (pr.) Nasprotniki fašistov so včeraj s kladivom razbili glavo občinskemu tajniku v Valpergi. Mož je bil na mestu mrtev.

Trgovinska pogodba med Italijo in Grčijo podpisana

Rim, 24. novembra o. Danes popoldne je bila podpisana definitivna trgovinska pogodba med Italijo in Grčijo. Pogajanja so bila precej težavna in dolgotrajna, ker je imela Grčija glede nekaterih določb pogodbe tehtne pomisleke. Posebne težave je povzročalo vprašanje obdne plovbe. »Tribuna« pravi, da se je tudi to vprašanje rešilo za Italijo ugodno.

„Večina narodnega sporazuma je stvarno pokopana"

Izjavlja Stjepan Radić v svojem najnovejšem «Domu» ter tovori svoje in radikalske neuspehe na Pašićev hrbet.

r **Zagreb**, 24. novembra.

Trhla vlada sporazuma životari dalje, četudi jo mrzijo njeni lastni ustvaritelji. Nanjo pljujejo i radikali i radićevci, nato pa po prestanem mačku zopet nadaljujejo svoj sporazum. Ko so se pred par dnevi pomirili radikali med seboj, so posamezni naivneži pričakovali, da bo sedaj vlada vendarle začela mirneje živeti in solidno delovati. Prvi pa, ki je zopet postal razočaran nad vlado, je Stjepan Radić, ki vnovič dviga nad radikali korobač, tako na svojih zborih, kakor tudi v svojem glasilu «Domu». Radić vidi, da ljudstvo dobro opazuje jalovost sporazuma, da se med ljudstvom poraja ogorčenje, ki se vedno pogosteje izraža v zlobnih opazkah na račun slabosti HSS ter njene služabniške vloge napram radikalom. Radić je sicer pripravljen še nadalje kulukovati radikalom za voljo ljube oblasti, ker se je tega navadil tekom poldrugega leta, obenem pa čuti potrebo, da se sproti pere pred svojimi pristaši, katerim je od sklenitve sporazuma dalje natovoril že cele vagone laži.

Tudi v današnjem «Domu» grmi Radić proti Pašiću, proti radikalom, proti lastni vladi. Navaja do podrobnosti, česa vsega so oni krivi. Obtožuje Pašića, da so njegovi «izpadi proti narodnemu sporazumu» **zaustavili celokupno parlamentarno delo.** Predvsem da je Pašić onemogočil sprejem zakona o dalmatinskem agraru, ki je celo že imel kraljevo predsankcijo. «Dom» navaja, kako je teklo med zavezniki prerekanje radi tega zakona in kako se je Radić končno sporazumel z Uzunovićem, da se mora med prvimi ta zakon predložiti Narodni skupščini. Navzlic temu pa je tudi ta dogovor — kakor resignirano izpoveduje «Dom» — padel v vodo.

In še marsikaj je padlo v vodo, kar «Dom» po vrsti našteva. Glede zakona za izenačenje neposrednih davkov je Pašić svečano obljubljal vojvodinskim radikalom ter tudi na seji ministrskega sveta sredi decembra 1925., da bo ta zakon sprejet najkasneje do Božiča ali pa do novega leta 1927. Dalje so radikali takrat obljubljali, da bo sprejet enoten zakon o občinskih samoupravah za vso državo. Osnutek tega zakona je gotov, a sploh ne pride pred ministrski svet. Namesto vsega tega, pravi «Dom» je bil sprejet zakon o dobrovoljcih, ki nasprotuje ustavi in vsem načelom agrarne reforme. Kot najnovejši greh pa označuje Radić razpis oblastnih volitev.

Radić proglaša v «Domu», da je bil sklep ministrskega sveta glede razpisa volitev v oblastne skupščine, sprejet v odsotnosti «seljaških» ministrov doktor Krajača, dr. Šuperine in Puclja, dočim je dr. Šibenik prišel na sejo, ko je stvar bila že rešena. Sklep je bil sprejet brez vsake debate. Oblastne volitve 23. januarja 1927., pravi «Dom», značijo, da je preprečeno vsako parlamentarno delo pred Božičem zaradi predvolitvenega razpoloženja. **Radić pričakuje, da bo predsednik vlade naprosil kralja, naj ukaz o razpisu oblastnih volitev vrne nepopisan.** A med tem prihajajo vesti, da je ukaz že dobil kraljev podpis . . . Radić podčrtuje vprašanje Koste Timotijevića na predsednika vlade in notranjega ministra ter povdarja, da se z njim strinja v celoti. Timotijević navaja v svojem vprašanju sedem točk, kjer zatrjuje, da ima samo Narodna skupščina pravico zakonito določiti dan za provedbo oblastnih volitev, ki se niso izvršile, kakor bi to moralo biti, najkasneje do junija 1922. Strinjajoč se s Timotijevićem, hoče torej Radić, da se oblastne volitve odgodijo. Zakaj? Radićevci čutijo, da bodo že te volitve pokazale velike slabosti njihove stranke, ker se bodo vršile po srezih, a ti v pretežni večini ne konvenirajo mirotvorcem. Razen tega se jim sedaj v najnesrečnejšem momentu utegne kruto maščevati njihova lenoba in nesposobnost. Demagogija propada, obljube poginjajo. Radićevci bi radi paradirali vsaj z enim zakonom.

V tem obupnem položaju objavlja «Dom», **da bo Hrvatski seljački klub razpravljal o vseh radikalskih zahrbtnostih** ter da bo glede na svoje nadaljno zadržanje ustvaril zaključke, ki bodo v interesu hrvatskega seljaškega naroda in celokupne države. Eno, pravi «Dom», je sigurno in stalno: «Že omenjeni izpadi pašićevcev so **stvarno pokopali večino narodnega sporazuma,** ker ta večina po pojmovanju pašićevcev more in sme obstojati samo zato, da potrdi ali sankcijonira postopanje, s katerim se prehaja preko najvažnejših zaključkov vlade in preko življenskih potreb naroda, kakor da jih sploh ni. Iz tako **nezdravega položaja** se mora najti izhod. Mora ga najti najprej predsednik vlade, a če ga bo našel v duhu narodnega sporazuma, bo dosegel tudi tu kakor vselej doslej polno podporo hrvatskega seljaškega kluba . . .»

Pisanje «Doma» seveda ni nič drugega, kakor obupna pretnja. Radić ponovno razmišljuje o nekaki «koncentracijski vladi onih parlamentarnih moči, ki so za sporazum in za delo v parlamentu.» Radić bi vsekakor želel naprtiti odgovornost zaradi jalovosti sedanje vlade na druge hrbte. To pa mu ne bo uspelo. Odgovorni so oboji v enaki meri: radikali kakor radićevci. Edino ta odgovornost pred ljudsko sodbo jih še najbolj veže vzlic vsem prepirom in medsebojnim spotikam.

Smrt sovjetskega poslanika Krasina v Londonu

London, 24. novembra, s. **Ruski sovjetski poslanik Krasin je danes zarana ob 4. umrl.**

Krasin je bil rojen v tobolski guberniji kot sin ruskega upravnega uradnika ter je študiral na petrograjski tehniki visoko šolo. Radi udeležbe pri neki dijaški manifestaciji je bil leta 1891. izključen ter zbog socijalistične propagande l. 1894 za tri leta izgnan v Sibirijo. V Markovu je imel zopet priliko nadaljevati študije ter je postal leta 1900 elektroinženjer. Nato je vstopil v službo ruske Siemens & Schuckert, kjer je ostal v zvezi z ruskimi socijalisti. S svojo mirnostjo, preudarnostjo, visoko inteligenco in sijajnimi odnošaji do meščanstva in uradništva je mogel napraviti svoji stranki za čas prve ruske revolucije (1905) mnogo uslug. Pričetkom oktobrske revolucije l. 1917. je bival Krasin na Švedskem. Lenin, ki ga je zelo cenil, ga je pozval, naj se vrne, kar se je zgodilo šele spomladi l. 1918. Postavljen

Krasin, sovjetski poslanik v Londonu,

je bil na čelo zunanjega trgovskega komisarijata. Ob izbruhu oborožene intervencije Antante je stopil Krasin na čelo uprave vojne industrije ter bil obenem stalni član Sveta za delo in obrambo. L. 1920 ko so dobe meščanskih vojn pojenjale, je bil Krasin imenovan za komisarja za trgovino, ter odposlan v inozemstvo, da s pomočjo gospodarskih pogajanj raztrga obroč, ki je hotel blokirati Rusijo. Pogajanja so mu uspela ter je bil končno imenovan za poslanika v Londonu, pri čemer je obdržal tudi svoje mesto kot komisar za zunanjo trgovino. V decembru 1924, ko je Herriotova vlada obnovila diplomatske odnošaje z Rusijo, je bil Krasin premeščen kot poslanik v Pariz, dočim je odšel na njegovo mesto Rakovski. V oktobru 1925. sta oba zopet zamenjala mesti. V Londonu je Krasin težko obolel na srcu in radi anemije ter danes podlegel. Ponovni poskusi, da bi ga rešili s prenosom krvi, so bili brezuspešni.

London, 24. novembra. (Io). Na današnji seji spodnje zbornice je izrekel Chamberlain svoje obžalovanje nad smrtjo Krasina. Na vprašanje glede ruske propagande v Angliji je izjavil zunanji minister Chamberlain da je večkrat opozoril Krasina o nevarnosti ruske propagande za prijateljske rusko-angleške odnošaje. Listi splošno obžalujejo Krasinovo smrt in pavdarjajo njegov trud za vzpostavo prijateljskih odnošajev med Rusijo in Anglijo. Prizadevanja Krasina so bila v toliko ovirana, v kolikor je prihajal iz Rusije denar v podporo angleških stavkujočih rudarjev.

Zinovjev definitivno odžagan

d **Berlin**, 23. novembra.

V pondeljek zvečer se je začelo v Kremlju v Moskvi sedmo zasedanje razširjenega izvrševalnega odbora komunistične internacijonale. To zborovanje je značilno že zato, ker je bil na njem Zinovjev kot eden glavnih vodij opozicije v komunističnih vrstah, definitivno odžagan. Že na zborovanju strankine konference pred par tedni se je videlo, da teze Zinovjeva in Trockega niso imele onega uspeha, kakor sta ga pričakovala, čeprav sta jih naravnost mojstrsko zagovarjala. Zborovanje je takrat sprejelo z veliko večino resolucijo, ki izreka nezaupnico opoziciji in zlasti Zinovjevu.

Sedanjega zasedanja širše eksekutive se udeležujejo delegati 42 komunističnih strank iz raznih držav. Otvoritveni govor je imel Buharin, ki je pozdravil angleške rudarje v njihovem socijalnem boju, nadalje revolucijonarje na Kitajskem in v Indokini. Spomnil se je tudi znamenitih komunistov, ki so v zadnjem času umrli ali pa so bili aretirani. **Tople besede** je posvetil zlasti **Džerdžinskemu**, Serattiju in Radčenku. Povdaril je nato, da se more govoriti le o «takozvani», nikakor pa ne o resnični krizi v komunistični stranki v Rusiji in v komunistični internacijonali.

Nato so povzeli besedo kitajski komunist Tanpingsjan, zastopnik kitajskih narodnih revolucijonarjev Kuomintag Saolitse, javanski komunist Semaun in Anglež Gallacher. Končno je zopet govoril Buharin v imenu boljševikov.

Vršile so se volitve v predsedstvo zborovanja in so bili izvoljeni Buharin, Stalin, Manuilskij, Klara Zetkinova, Katajama, Jilek, Thaelmann, Kolarov in Bošković. Za tajnike so bili izvoljeni Šmeral, Murphy, Pjatnicki, Geschke, Ercolli in Dmitrov.

Dnevni red je bil določen naslednje: 1.) Razprava o mednarodnem položaju in prihodnjih nalogah komunistične internacijonale; 2.) razprava o vprašanjih, ki so se pojavila v komunistični stranki na Ruskem; 3.) nauki angleške rudarske stavke; 4.) kitajsko vprašanje; 5.) komunistično delovanje v strokovnih organizacijah; 6.) agrarni pokret in 7.) debata o vprašanjih, ki se nanašajo na posamezne sekcije. V pondeljek so bili izvoljeni še štirje odbori za pripravo tvarine. Potrjena je bila tudi izjava o borbi proti italijanskemu fašizmu.

Nadaljnemu poteku seje je predsedoval Nemec Thaelmann, ki je prečital naslednje pismo Zinovjeva: «Glede na sklep največjih sekcij komunistične internacijonale prosim, da me odvežete od dolžnosti predsednika izvrševalnega odbora komunistične internacijonale in sploh od vsega delovanja v komunistični internacijonali.»

Razširjeni izvrševalni odbor je nato sprejel ta-le predlog: «Upoštevaje sklepe komunističnih strank v Sovjetski uniji, Nemčiji, Franciji, Ameriki, Angliji, Češkoslovaški, Poljski in Italiji in na temelju sklepa predsedstva izvrševalnega odbora komunistične internacijonale ter upoštevajoč lastno prošnjo sodruga Zinovjeva, sklene razširjeni izvrševalni odbor, **da razreši sodruga Zinovjeva dolžnosti predsednika komunistične internacijonale in da ga odveže vsega delovanja v njej.**»

Fašistovski pohod tja, kjer bo sovražnik najmočnejši

Fašistovski generalni tajnik Turati je imel v Carrari govor, v katerem je navajal naloge fašizma za bodočnost . ..

«Na vsak način mislimo mi povsem mirno na svojo bodočnost, ki bo najbrže borbena pa tudi učinkovita. Vse to mora imeti za posledico, da bodo nas zelo sovražili in vsi se bodo borili proti nam. Že nekaj časa občutno narašča sovraštvo s te strani. Prišli smo iz situacije indiferentnosti v situacijo zainteresiranosti, s pozicije izoliranccv na pozicijo opazovanih. Zakaj? Stara Evropa se je tresla leta in mesece pred boljševiško lutko. V Italiji pa je vzrastlo nekaj, ki ni bilo diplomatični umetni stvor, ki ni bilo ponavljanje starih sanj in starih šimer. Fašisti niso bili dedači starega Rima samo, ker so si polnili usta in možgane s spominom na včerajšnjo veličino, marveč so bili mali Italijani, vstrajni, sigurni, ki so zahtevali pravico, da žive s ponosnim čelom pred Evropo, katero so naučili moči, da se bori in volje, da zmaga.

Mi nismo Italijani kakršnekoli Italije, mi smo izraz nove volje, da, še več, mi smo predstavniki nove civilizacije za nas in za ves svet. Na dan, ko smo korakali iz raznih pokrajin v Rim, smo začrtali prvo etapo velike poti. Mi smo revolucija, ki koraka in italijansko ljudstvo zahteva zakone, ki pomenijo definitivno konstrukcijo naše revolucije.

Rešili smo temeljne probleme in postavili nov načrt, po katerem se bo Italija gibala. Ta Italija se ne more več izgubljati okoli male zastave z vsakdanjimi poboji za pridobitev kake občine ali province. Ta Italija čuti, da je življenje čisto nekaj drugega, da so njene pravice povsem drugačne in višje, da so njeni razlogi za življenje in upanje vzvišeni nad včerajšnjimi posli. Evo, zato se stara Evropa straši in vprašuje: zakaj je iztaknila Italija človeka, ki združuje v sebi vse temeljne sposobnosti italijanskega plemena? Kaj hoče ta Italija? Orlandovi časi so minili, gospodje mednarodne diplomacije! Ko pridemo na vaše sestanke, ne bomo ponavljali besed in žalovanja kobariške Italije, *marveč bomo uveljavili besede Italije od Vittorio Veneta, pa čeprav ste jo vstavili v Trstu, namesto da ste jo pustili korakati do Dunaja* . . .

Italija, ki jo hočemo mi, bo velika, ako jo storimo veliko mi. Pa ne bo zadoščalo, pograbiti neki dan vse orožje in korakati, kamor pač bo treba; morala bo biti v vsakem telesu železna volja kakor ostrina bodala. Ta volja se ne vstvarja z «eviva» in «alala», ampak z vsakdanjim trdim trudom, ki ne išče tolažila. Vsak naj misli, da je v tem trudu domovina. Potem bo zadoščalo vsako orožje za nas, za našo bitko, ko bo imel vsakdo v sebi ono drugo orožje ki ne odneha in se ne uda, to je: srce.

Kakšni bodo cilji, tega ne more reči nihče Samo to vam lahko rečem: mi bomo korakali tja, kjer bo sovražnik najbolj močan in kjer bo zmaga najlepša . . .

Fašistovski prvaki napovedujejo velik bodoči pohod Italijanov ob vsaki priliki. Sličnih govorov, kakor Turatijev, je bilo že mnogo pa jih najbrže tudi še bo mnogo!

Politične beležke

Nulla dies . . .

Ni ga dneva, da bi «Slovenec» ne napisal laži. Včeraj navaja, da je «vsekakor treba pribiti dejstvo, da so prvi bili tisti, ki so uvedli takšne metode (nasilja na shodih) samostojni demokrati. Njihove avantgarde da so vedno poskušale motiti opozicijonalne shode. Pri tej priliki, pravi, omenjamo samo žalostne dogodke v Ljubljani Ce zahtevamo, da naj «Slovenec» pove, kedaj in kje je SDS sama kot taka ali kaka avantgarda, ki stoji pod njeno komando in disciplino, uvajala take metode, pa nam «Slovenec» zopet ne bo ničesar odgovoril. Po svoji stari navadi bo še naprej obrekoval SDS in jo označeval odgovorno za vse, kar se na svetu ali na Marsu dogodi, da se le da očitati samostojnim demokratom. Klerikalna etika je res divna!

«Slovenec» kot opozicijonalec in «Slovenec» kot klaker radikalov

Včerajšnji «Slovenec» poroča v prvi beograjski brzojavki pod naslovom »Opozicija proti nasiljem režima», kako je poslal dr. Korošec s šefi takozvanega ožjega opozicijskega bloka ministrskemu predsedniku pismo, v katerem se zgraža nad vedno pogostejšimi nasilji režima, nad svobodo in nad temeljnimi pravicami državljanov. Povod za to pismo so dala nedeljska radikalska tolovajstva v Banatu. V drugi brzojavki na isti strani pa poroča «Slovenec» pod naslovom «Slab dar za Pribičevića in Radića» z nekako posebno naslado o dogodkih v Crepaji Če bi ga ne bilo sram, bi «Slovenec» najrajše javno ploskal radikalom in radikalskemu državnemu podtajniku dr Šuvakoviću, ki se označuje kot glavni aranžer radikalskega navala v Crepaji. Videti je, da je začel sedaj tudi že »Slovenec« v svojih brzojavkah porabljati na zadnjem zboru SLS v Celju od dr. Korošca proklamirano politiko «gumilastike».

Dr. Korošec za — konsolidacijo naših notranjih prilik

Voditelj one SLS, ki je zadnjih 8 let storila vse, da bi preprečila konsolidacijo naših notranjih razmer, je menda vendarle začel uvidevati pogrešnost svoje politike. Ako bi kaj dali na iskrenost njegovih besed, bi tako mogli tolmačiti njegovo izjavo, ki jo je v ponedeljek priobčil v beograjski »Politiki« kot odgovor na govor St. Radića v Mostaru. V tej izjavi dr. Korošec milo toži, da ne moremo priti do konsolidacije naših notranjih prilik, ter piše: »Tudi v notranji politiki je treba **etike**, treba **moralnih načel**, vsaj načela, da se sploh nikdar ne govori **neistina** in da narod ne dopusti svojim prvakom **nepoštenja v javnih govorih.**« Dr. Korošec je katoliški duhovnik, a menda misli, da naj velja tudi za politiko pravilo njegovega poklica: »Ne glejte me, poslušajte me!« Ako bi se dr. Korošec, zlasti pa njegova stranka ravnala po principih, ki jih on sedaj tako lepo razglaša, bi ne bile samo v Sloveniji, marveč tudi v vsej državi notranje prilike precej drugačne. Na žalost pa je pri nas tako, da ni večjih političnih rokovnjačev kakor so baš klerikalci. Na shodih in sestankih ljudstvo z lažjo in z demagogijo sistematično zavajajo v zmoto. Mesto pameti, mu vlivajo slepo strast sovraštva do vsega, kar ne leze v črni rog SLS. Klerikalno časopisje izhaja menda samo za to, da poneumnjuje narod. Laž, obrekovanje, falzifikati in jezuitsko zvijanje so pri nas najizbranejša sredstva takozvanega katoliškega časopisja. V ostalem pa je — ne glede na to, da ima SLS na vodilnem mestu dr. Kulovca, ki je pred sodnijo in v javnosti žigosan kot človek, ki je lagal — baš tudi zadnji zbor zaupnikov SLS v Celju pokazal, da so izražena načela dr. Korošca le ničvredna teorija. Ne lepih besed in fraz, marveč plemenitih dejanj je treba, g. doktor Korošec!

Radićevske malhe

Kakor z debelimi črkami navaja »Hrvat«, je federalistični poslanec dr. Milovan Žanić včeraj dopoldne stavil notranjemu ministru naslednje kratko, pa odločno vprašanje: »Gospod minister! Prosim, izvolite mi odgovoriti na naslednje vprašanje: 1) Ali je res, da so bile dr. Ivanu Pernarju, državnemu podtajniku v notranjem ministrstvu ,poleg plače in doklad, ki mu po zakonu pripadajo, parkrat izplačane tudi večje vsote iz dispozicijskega fonda notranjega ministrstva? 2) Ali je to istina, mi blagovolite pojasniti, v kakem povodu in v katero svrho mu je ta denar bil izplačan? Prosim za ustmen odgovor v Narodni skupščini!«

Kratke brzojavke

Povratek rumunske kraljice

Newyork, 24. novembra. (bc.) Rumunska kraljica Marija se je danes na povratku iz Amerike odpeljala v Evropo s parnikom «Berengaria».

Težka nesreča v Murani

Benetke, 24. novembra. o. Davi se je v Murani zrušila neka iz cementa zgrajena lopa ter pokopala pod seboj okoli 40 delavcev. Rešilni oddelki so potegnili izpod ruševin 7 mrtvih in 18 ranjenih, med njimi 7 težko ranjene. Ostali delavci so še vedno pokopani pod razvalinami. Inž. Dell' Olivo, ki je vodil gradbena dela, je bil aretiran.

Turčija in Društvo narodov

Pariz, 24. novembra s. »Petit Parisien« objavlja razgovor s turškim zunanjim ministrom Ruždi begom, ki je med drugim izjavil, da so govorice, po katerih se je na konferenci v Odesi razpravljalo med Turčijo in Rusijo o ustanovitvi panazijatskega bloka, popolnoma izmišljene. Turčija ne nasprotuje Društvu nardov, vendar pa manka do dejanskega vstopa vanj še zelo mnogo pogojev.

Zadovoljivi uspehi pogajanj med Rusijo in Rumunijo

Moskva, 24 novembra (pr.) Pogajanja z Rumunijo so se končala in imajo nekaj uspehov. Tako je bilo rešeno vprašanje rumunskih emigrantov v Rusiji. Rumunska delegacija je obljubila, da se bodo pooblastila carističnega konzula v Bukarešti razveljavila. Vsa vprašanja, ki so se nanašala na državno mejo ob Dnjestru, so sedaj rešena.

Silen vihar na Jadranu

Na Jadranu so razsajale zadnje dni silne nevihte. Vsled močnega »široka« se je ponesrečilo več manjših ladij. V noči od 20. na 21. novembra je vihar na znani nevarni progi Punta Vespra razbil jadrnico »Sv. Nikola« iz Veleluke na otoku Korčuli, ko se je vračala iz Kotora. Razbito jadrnico je privlekel remorker »Jug« v Gruž, posadko so rešili. Istega dne je skušal remorker »Jug« privesti v gruško pristanišče neko italijansko transportno jadrnico, akcija pa se mu ni posrečila. Jadrnica se je pri rtiču Vrbica potopila in leži v globini 50 m. Njeno posadko so še pravočasno rešili. Razbita jadrnica »Sv. Nikola« je bila zavarovana za 200.000 Din.

Pred sestavo nove grške vlade

V Grčiji je politična pozornost koncentrirana na vprašanje sestave nove vlade. To pa ni enostavna stvar, odkar so znani rezultati volitev, ki niso tako ugodni, kakor se je poročalo v prvih dneh po volitvah.

Toda ta politična situacija še ni dozorela za sestavo nove vlade, temu so še drugi vzroki. Predvsem je naglasiti, da se razdelitev mandatov še ni definitivno dovršila in da so poročila mogla dosedaj naznaniti šele približno število poslanskih mest za posamezne stranke. Grške volitve so se vršile namreč po proporcijonalnem sistemu na ta način, da se seštejejo ostanki glasov, ki so ostali pod količnikom, sukcesivno za vedno večja volilna okrožja in nazadnje šele za celoto. Zato je razdeljevanje mandatov po ostankih zelo kompliciran in zamuden posel, ki še sedaj, dasi je preteklo že nad štirinajst dni po izvršenih volitvah, ni opravljen. Oblasti še vedno niso objavile definitivnih rezultatov in dokler se to ne zgodi, stranke še vedno ne vedo točno, koliko mandatov bodo imele in zategadelj tudi sestava vlade še ni mogoča.

Poglavitne težave pa so seveda v politični razcepljenosti, ki jo kaže nova grška zbornica. Ta je tolika, da so se že pričeli množiti glasovi o potrebi novih volitev in to sicer z zelo vplivnih mest. Vendar predstavljajo ti pesimistični glasovi le ekstremno stališče, zakaj podoba je, da se bo ipak dalo vladati tudi z obstoječo zbornico.

Po dosedanjih cenitvah pripada k njej izmed 277 poslanskih mest 148 mandatov republikanskim strankam, 129 pa monarhistom. Republikanska večina tedaj ni velika, a večina je vendarle. Sestoja iz 112 članov liberalne unije, ki predstavlja prave venizeliste in stoji pod vodstvom Kanfandarisa in Miljalakopulosa, dalje iz republikanske unije, stoječe pod vodstvom Papanastazia. Prva, večja predstavlja zmerno desno krilo, druga, mnogo manjša, tvori republikansko levico. K njima se priključuje še osem majhnih republikanskih skupin. Vse te republikanske stranke seveda res ne predstavljajo krepke večine, zlasti ko so nasprotja med njimi izdatna in bi taka večina ne bila dovolj trdna.

Ali k sreči je od glavnih dveh monarhističnih strank ena zelo zmerna. To je stranka generala Metaxasa, ki ima za seboj 47 poslancev; ta je sicer načelno monarhistična, a je pripravljena sodelovati tudi na republikanski osnovi, smatrajoč vprašanje državne oblike kot zadevo podrejene važnosti in pripisujoč glavni pomen obnovi državljanskih svoboščin, osobito pa izločitvi armade iz področja politike. Metaxas je tedaj pripravljen sodelovati z venizelisti, ki imajo glede praktične politike precej enake težnje.

Obstojajo tedaj tri možnosti za sestavo vlade. Prva možnost je sestava koncentracijske vlade, ki bi obsegala poleg republikancev in Metaxasa tudi še ljudsko stranko Tsaldarisa, ki ima 61 mandatov in tvori ekstremno rojalistično formacijo. Taka koncentracija pa bi imela v sebi kal strašnih medsebojnih nasprotij, bi brezdvomno onemogočila resno parlamentarno delo in bi pač o prvi priliki povzročila krizo vlade in parlamenta. Druga možnost bi bila sestava samo republikanske vlade, ki pa bi, kakor navedeno, razpolagala z zelo pičlo večino. Zato je najverjetnejša tretja možnost, to je sestava vlade iz predstaviteljev republikancev, v prvi vrsti njih desnega krila in vodij Metaxasove stranke. Ta vlada, za katero se vršijo že pogajanja, bi razpolagala z dovolj veliko večino in bi bila vsekakor sposobna, da vodi zbornico in dela z njo. Toda povsem enostavna pa stvar vendarle ni. Metaxas ima ipak za seboj preteklost, ki republikance, osobito ekstremne, najbolj pa vojaštvo, navdaja z nezaupanjem. Naglaša se, da je bil šef generalnega štaba za režima kralja Konstantina, da je ponovno nastopil zoper republikance, zasnoval svoj čas, za revolucijonarne vlade generala Plastirasa in Gonatasa, prevratno organizacijo proti temu režimu itd. Njegovi nasprotniki, doma in v inozemstvu, mu tudi očitajo preočitno in prezagrizeno nasprotstvo do republikanskih oficirjev. Zato se je bati, da koalicija Kafandaris-Metaxas, ki se očividno pripravlja na Grškem, ipak ne bo mogla tvoriti dovolj solidne osnove za mirni razplet nadaljne politične situacije v državi. Osobito je opasen general Plastiras, ki biva sedaj v Atenah in vzdržuje izredno živo razpletene zveze z oficirji in politiki in ima morda prav specijalne načrte. Mož je energična natura in bi mogel povzročiti nove, zelo neprijetne komplikacije, ako se vloga generala Metaxasa pokaže premočno.

Z našega stališča bi bilo želeti, da se politično stanje na Grškem konsolidira čim prej, da bi bilo mogoče vendar že enkrat urediti vprašanje solunske luke, ki ga tudi grška politična javnost smatra za najvažnejše od vnanjepolitičnih problemov nove grške vlade.

Naši kraji in ljudje

Kako skrbi vlada za poplavljene kraje

Vsa dela ustavljena.

Kakor se nam poroča, so vsa obnovitvena dela na cesti od Kranja do Jezerskega — ustavljena Enak bo menda položaj tudi v ostalih od povodnji opustošenih krajih na Gorenjskem. Vzrok: Nema pare, nema kredita! Tako vsaj pravijo, da je odgovorilo ministrstvo Gradbeni direkciji v Ljubljani na njeno prošnjo za denarno pomoč.

Ustavitev obnovitvenih del je naravno vzbudila med prizadetim prebivalstvom silno vznemirjenje in ogorčenje. Je pa to tudi v resnici brezprimerno igranje z ljudskimi interesi in naravnost neverjetna brezbrižnost vlade. Ako se nujno, vsaj za silo ne izvrše najpotrebnejša popravljalna in obnovitvena dela, ostane prizadeto ljudstvo skoro brez vsakih komunikacijskih sredstev, v Kokrški dolini, kier se večinoma preživlja od lesne trgovine in industrije, pa še vrh tega brez vsakega zaslužka. Škandaloznega postopanja vlade ni mogoče dovolj obsoditi.

Sramotno je tem bolj, ako pomislimo, kaj vse je že storila naša mala soseda Avstrija za svoje poplavljence. Tamkaj so bila opustošenja vsled zadnjih ciklonov razmeroma še dosti hujša, kakor na naši strani. Čeprav je Avstrija strašno zadolžena, pa je avstrijska vlada kljub temu našla še dovolj sredstev, da je vsaj za silo olajšala težaven položaj od poplave in plazov prizadetega prebivalstva. Odposlala je takoj v opustošene kraje tudi 1600 delavcev.

Tu gre predvsem za interese tudi kmečkega ljudstva in vprašati se moramo, kaj vendar dela naš kmečki minister g. Pucelj. Ali nima nobenega srca za svoje rojake. Skoro vsako nedeljo ga vidimo v Ljubljani, kjer konferira z zelenim igenerali. Kaj, ko bi si šel vsaj enkrat ogledat še bedo in trpljenje svojih rojakov v opustošenih krajih.

Prosimo naše poslance, naj nemudoma intervenirajo pri vladi, da preskrbi takoj zadostna sredstva, da se bodo mogla obnovitvena dela nadaljevati in tudi končati.

Petletnica plodonosnega dela na Pohorju

»Jutro« je že parkrat obširneje poročalo o plodonosnem delovanju mariborske podružnice Slovenskega planinskega društva, ki je po prevratu prevzela nehvaležno dedščino po »Marburger Bergvereinu«. V višini 1080 m so pred vojno zgradili Nemci na krasni zeleni jasi sredi slovenskih pohorskih gozdov dve koči, katerih slike smo tudi že prinesli v »Jutru«. Uro hoda višje je stala že tedaj slovenska trdniava pri Sv. Arehu z Ruško kočo, kier so paralizirali narodni Rušani germanizacijo »Bergvereina«, ki je zgradil tudi visok razgledni stolp v smrekovem gozdu.

Bergverein« so oblasti po prevratu razpustile in delo je prevzela mariborska podružnica SPD. V začetku je tej težavni nalogi manjkalo sistematičnega in še bolj energičnega vodstva v mladi podružnici. Ko pa je pred 5 leti prevzel vodstvo sedanji načelnik, okrajni sodnik dr. Davorin Senjor, je prišel v mariborsko podružnico SPD nov duh železne discipline in velikopoteznega napredka Najprej so konsolidirali notranje društveno življenje. Vse delo je šlo skozi številne in redne odborove seje. Vsak odbornik je dobil svoj delokrog, ki ga je moral brezhibno vršiti. Podružnica je prevzela 25.000 Din dolga. Nujne investicije so ga kmalu dvignile nad 50.000 Din. Podružnično posestvo je bilo pomanjkljivo. Tik nad kočami so še imeli tuj gozd, ki bi ga lahko lastnik vsak hip posekal in izgubljeno bi bilo krasno zavetišče pred ostrim planinskim vetrom. Velikopotezni propagatorji našega planinskega društva so gledali v bodočnost in kupili gozd. Poslopja so temeljito renovirali, izpopolnili inventar ter naprave okrog koč in dvignili široko zasnovano propagando. Krog obiskovalcev je rastel, njihov planinski ples je vsakoletna senzacija najširšega mariborskega okoliša. Na vseh slovenskih in širših jugoslovenskih planinskih zborovanjih zavzemajo mariborski planinci s svojim smotrenim programom odlično mesto in kmalu so navezali čim najožje prijateljske stike s hrvatskimi planinci, organiziranimi v »Sljemenu«. Zagrebčani so že redni gostje pri Mariborski koči. Tudi v nedeljo so prišli v lepem številu.

In tako je postala Mariborska koča poleti in v zimi najpriljubljenejše shajališče prijateljev narave. Iz skromnih koč so napravili pravi luksuzni hotel Pohorja. Letos je prevzel oskrbništvo g. Maks Reš, znan narodno-kulturni delavec, posebno iz Celja, kjer je bil poprej upravitelj v Invalidskem domu. Že tekom teh par mesecev je s svojo neobičajno inteligenco dokazal, da bo Mariborska koča tudi s svojo restavracijo zopet slovela, kakor svoj čas pod vodstvom g. Hlavača in njegove soproge.

Mariborska podružnica SPD pa je tudi vedno med prvimi organizatorji tujskega prometa in zavzema odlično mesto pri ustanovitvi, kot tudi v odboru »Zveze za tujski promet v mariborski oblasti«. Pravkar so začeli s pripravami za razvoj zimskega sporta na Pohorju in so izdelali pod vodstvom g. Badjure tik hoče krasno sankališče, ki bo značilo nov razvoj mariborskega sportnega življenja.

To so le glavni obrisi neumornega delovanja mariborske podružnice SPD tekom zadnjih 5 let pod železno, a prepotrebno in uspešno disciplino njenega voditelja dr. D. Senjorja. Podružnica je poplačala medtem vse dolgove in še vse ogromne investicije ter je dvignila tudi svojo kočo na Klopnem vrhu, kjer se bliža število letošnjih obiskovalcev že drugemu tisoču, medtem ko je obiskalo Mariborsko kočo letos že nad 4000 oseb.

Take sadove rodi nesebično, idealno in disciplinirano delo ,če se združijo z velikim ciljem slovenski idealisti k delu za javni blagor. To javno priznanje naj sprejme odbor z odličnim načelnikom tudi z naše strani ob skromnem, a tem pomembnejšem jubileju na zelenem Pohorju. **Dr. Avg. R—n.**

Zborovanje SDS v Zidanem mostu

V nedeljo, dne 28. t. m. ob 9.30 dopoldne se bo vršilo v Zidanem mostu, v prostorih gostilne Juvančič

zborovanje Samostojne demokratske stranke.

Poročata dr. Joža *Bohinjec* in dr. Stane *Rape*. — Vabljeni prijatelji iz vsega laškega sreza.

Srezka organizacija SDS.

Poslednja pot Andreja Slokarja

Kakor da bi samo nebo sočustvovalo s težko prizadetimi sorodniki in prijatelji pokojnega Slokarja, je nehalo popoldne deževati. In ko smo ga spremljali na njegovi zadnji poti, so se pokazali izza megel sneženi vrhovi Savinjskih planin, ki jih je pokojni tako ljubil: gori nad Triglavom pa je žarelo nebo v zahajajočem solncu.

Nebroj prijateljev je prihitelo ta dan v Domžale ,da se poslove od prerano umrlega. Pripeljali so se kljub slabemu vremenu iz najoddaljenejših krajev Gorenjske. Skoraj korporativno je bilo zastopano kamniško sokolsko okrožje, prišli so pa tudi bratje iz Ljubljane Kranja, Ježice, Št. Vida in od drugod. Sokolsko župo Ljubljana je zastopal brat Mešek, Sokola I brata Josip Turk in Viljem Rohrmann, zastopana sta bila Glasbena Matica in Ljubljanski Zvon.

Pred hišo in potem na pokopališču je zapelo pevsko društvo »Domžale« par v srce segajočih žalostink. Na čelu sprevoda je korakala z vencem trojica Orjunašev v kroju, potem Sokoli v kroju, gasilci iz Domžal in Vira, za njimi pa so pred krsto nosili še celo vrsto krasnih vencev Sprevod je bil tako dolg, kakršnega Domžale ne pomnijo. Na grobu se je v imenu Sokola in prijateljev poslovil od brata Andreja Slokarja starosta Sokola Domžale, nadučitelj T. Petrovc. Njegove besede so bile tako globoko občutene in so vrele tako iz dna duše, da so bili celo stari možje ginjeni do solz.

Železniška nesreča pri Kresnicah

Snoči, okoli 22. ure, so pripeljali v ljubljansko splošno bolnico neznanega, okoli 20 let starega mladeniča, ki je bil močno razmesarjen. Povozil ga je namreč okoli 19. ure tovorni vlak, ki je vozil iz Ljubljane, in sicer v bližini Kresnic. Stroj mu je odtrgal eno nogo in ga težko poškodoval tudi po glavi in ostalem životu. Kako se je pravzaprav zgodila nesreča, še ni pojasnjeno. Na kraju nesreče pri Kresnicah so našli kolo, s katerim se je nesrečni mladenič peljal. Očividno je na kakem nezavarovanem kraju hotel čez progo ravno v trenotku, ko je v mraku privozil tovorni vlak, nakar ga je zgrabil stroj in razmesaril.

Mladeniča so našli nezavestnega in ga odpeljali s prihodnjim vlakom v ljubljansko bolnico. Kdo je, snoči ni bilo mogoče dognati, ker nesrečnež sploh ni prišel k zavesti. Njegovo stanje je bilo okoli 11. zvečer silno kritično in je le malo upanja, da bi okreval

Požar v Ljutomeru

Ljutomer, 23. novembra

V soboto, ob 5. popoldne, je nastal v kozolcu tukajšnjega trgovca Franceta Seršena požar, ki je prostrano poslopje kakor tudi zraven stoječo kopico slame popolnoma upepelil. Ker je imel Seršen spravljeno v kozolcu vse letošnje seno in otavo, kakor tudi slamo in so zgoreli pod kozolcem spravljeni vozovi in velika skladnica desk, ima Seršen okrog 100.000 Din škode, ki pa je le deloma krita z zavarovalnino. Velika sreča za Ljutomer je, da je stal kozolec sam za sebe in precej daleč od vseh drugih poslopij tako, da se ogenj kljub močnemu vetru ni razširil, čeravno je kopica slame tlela še v nedeljo popoldne. Ker je bilo poslopje brez stanovalcev in zaklenjeno, ter je začelo goreti v sredini od znotraj, ni dvoma, da je zanetila ogenj zlobna roka

Pri tej priliki se je ponovno pokazalo, kako slabo organizirana, nedostatno opremljena in neizvežbana je trška požarna bramba, ki je dospela na komaj par 100 korakov od gasilskega doma oddaljeno pogorišče šele čez 25 minut tako, da bi jo bili skoro prehiteli okoliški gasilci, ki so dospeli v večjem številu na pomoč. Merodajni krogi bodo pač morali obračati domačemu gasilskemu društvu več pažnje in mu nuditi potrebno moralno in gmotno podporo, da se reorganizira, bolše izvežba in opremi, da bo v bodoče kos svoji nalogi, kar je tem potrebnejše, ker smo imeli v tukajšnji okolici samo v preteklem mesecu kar štiri večje požare.

Tragičen dogodek radi prevelike vestnosti vojaka

V Zagrebu se je dogodila v torek zvečer v kleti vojašnice 35. p.p. vsled prevelike vestnosti skladiščnika kaplarja Milorada Jovanovića tragična nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Kaplar Jovanović je v zadnjem času opažal, da mu je iz skladišča v kleti izginjal kruh. Dalj časa je pazil, da zaloti tatu, vendar se mu to ni posrečilo. Končno je prišel na nesrečno idejo, da je nastavil tatu zanjko, v katero bi se sam ujel. Skladišče za kruh je bilo oddeljeno s slabimi lesenimi vrati s primitivno železno kljukico Kaplar Jovanović je nato napeljal iz glavnega kabla na to kljukico električen tok z običajno žico Naravnost čudno je, da se pri tem delu sam ni ponesrečil.

V torek, ob 8. zvečer, je stražil pred vrati skladišča redov Ivan Ivanjek, star 24 let in doma iz vasi Škaričevo v varaždinskem okraju. Nihče ne ve, kaj je pravzaprav Ivanjes iskal v kleti: ali je hotel vzeti kruh, ali pa samo pregledati klet, za kar je imel kot straža pravico. Nedvomno pa je prijel z roko za usodno kljukico. Najbrže je imel vlažne roke, vsled česar je dobil silen udarec električne struje, da je obležal na mestu mrtev. Razen manjših opeklin na roki pa ni bilo na njem nobenih drugih znakov udarca električnega toka. Kaplar Jovanović je pri zaslišanju priznal, da je napeljal strujo v kljukico, da zaloti tatu. Niti sanjalo pa se mu ni, da bi mogel radi tega kdo izgubiti življenje Proti kaplarju Jovanoviću je uvedena preiskava, truplo ponesrečenega vojaka pa so prepeljali v prosekturo vojne bolnice.

Nevaren „kolesar“

V torek, okrog 18. ure, sta v neko gostilno v Stari Loki v spremstvu nekega civilista nenadoma vstopila dva orožnika. Neznani civilist je bil policijski nadzornik g. Žajdela iz Ljubljane, ki je ostal pri vratih. Čim je eden izmed fantov, ki so igrali pri mizi karte, opazil orožnike in policijskega nadzornika, se je dvignil in obstal kakor okamenel. »Podobice« so mu padle iz rok na mizo in kri mu je izginila z obraza.

»Lojzeta Tepino iščemo!« je presekal neznansko zadrego nato orožnik. — »Vi ste pa pravi!« je pridal nato še policijski nadzornik in stopil k mizi. Fant ni niti malo protestiral, kajti bil je res pravi, že dolgo zasledovani kolesarski tat, 31letni Alojzij Tepina, po poklicu ključavničar, doma iz Stražišča pri Kranju. Tepina je moral orožniku pomoliti roke in v par trenotkih je stal močno uklenjen sredi sobe.

Varnostne oblasti so predrznega in prekanjenega uzmoviča preganjale že nad šest mesecev, toda Lojze se je znal vedno spretno umikati. Tepina je imeniten kolesarski dirkač, tujega kolesa pa kar videti ne sme. Premeril je na »izposojenih« kolesih že veliko poti in se zadržaval sedaj na Gorenjskem, sedaj zopet na Dolenjskem ali Notranjskem. Tekom časa, ko je užival svobodo, je pokradel okrog 15 koles, ki jih je seveda sproti prodajal in sicer pod ceno. Kadar slučajno ni mogel do kolesa, je poskušal srečo tudi z drugimi tatvinami Kot izučen ključavničar se je bavil tudi z vlomi, vendar pri tem ni imel posebne sreče. Kadar je imel denar, je rad nastopal kot kavalir in dvoril natakaricam po gostilnah.

Pred nekaj dnevi je ljubljanska policija zvedela, da gre Tepini slabo in da je zaposlen v Škofji Loki pri neki novi stavbi. V torek se je odpelja gori nadzornik g. Žajdela in stopil v stik z orožniki. Ti so kmalu ugotovili, kam Tepina zahaja in tako se je res posrečilo ptička dobiti v kletko. Tepina je prenočil v zaporih škofjeloškega sodišča, danes dopoldne pa se je moral seliti z Gorenjskega v Ljubljano, kjer bo nastanjen do nadaljnjega v zaporih ćeželnega sodišča.

Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.
Dunaj! Njegova divna okolica, znani nočni lokali in zabavišča avstrijskega velemesta v velefilmu:
„Gospod brez prenočišča“
Sijajna dunajska burka v 6 velikih dejanjih, v glavni vlogi znani komik Georg Aleksander. — Izven programa druga bomba smeha: Harrold Lloyd
„ON KOT DIREKTOR HOTELA“
Kino „Dvor“. Telefon 730.
Pride: „Opatova ljubica“ z Lyo de Putti.

ENA
za svilo
in volno

Porote

Ljubljana, 24. novembra.

Železniški vlomilci

Jože Dimc je 26leten visok fant iz Ponovč, njegov tovariš Jože Anžur, posestnikov sin iz Spodnje Zadobrave pa je majhen, rejen, rdečeličen možiček, ki živahno gestikulira z rokami.

Oba sta znana tatiča. Obtožnica ju dolži, da sta ponoči od 13. na 14. marca letos na glavnem kolodvoru v Ljubljani vzela iz zaklenjenega vagona okoli 40 m ševjota ter 3 pakete ženskih rut, kar je bilo vredno 3745 Din. Tiča uzmoviča pa s tem še nista bila zadovoljna. Dne 12. maja letos sta se spet dobila v Lazah, kjer sta se prav tako spravila nad vagone in sta ukradla raznega blaga za obleke za 11.000 Din. Jože Dimc je delal tudi na svojo pest. 7. maja zvečer je vlomil v barako Marije Romih v Litiji, kjer si je sladkosnedež privoščil kar 40 kosov čokolade, razne sladkarije, pomaranče, klobase in marmelado, vse vred po okoli 1000 Din.

Obtožena dolgoprstneža sta se predstavila drug drugemu že kot gojenca mariborske kaznilnice, kjer sta živela par let, obsojena radi hudodelstva tatvine. Letos marca sta imela zanimiv «rendezvous» pred Prešernovim spomenikom, kjer sta se domenila za prvo tatvino. Zvečer nato sta se sestala na glavnem kolodvoru, kjer sta siloma odprla vagon. Oba zvračata krivdo drug na drugega. Dimc pravi, da je iz vagona ukradel blago Anžur, ki je tudi vagon odprl, a Anžur trdi, da pri tej tatvini sploh ni bil navzoč. Anžur, ki se je po tatvini skrival in živel par mesecev romantično cigansko življenje, kjer je pil iz polne čase ljubezen sedemnajstletnih cigank, kakor piše svojemu bratu, je priznal sodnikom, da ne zna piti samo ljubezenske slaje, temveč tudi pošteno, gorenjsko slivovko. Rekel je, da se je letos 13. maja zvečer in ne 12., na večer tatvine, peljal v Litijo. Ko je vlak v Zalogu obstal, je Anžur stal pri odprtem oknu in gledal v noč. Tedaj je pa pristopil Dimc s trebušato steklenico opojne žganjice in ga povabil s seboj. Anžur je pozabil na sestro, h kateri se je peljal v Litijo, pozabil je na ves svet in stisnil na srce steklenico ter jo jel dušiti, dokler je ni na pol zadušil — izpraznil. Potem je pa šel z Dimcem ter mu pomagal nesti ukradeno blago iz žita v hosto.

Sodniki so o tem zagovoru precej dvomili. Glasom obtožnice je Anžur odtrgal pri vagonu v Zalogu plombo, odprl vrata in podajal Dimcu bale blaga, ki ga je slednji lovil in zmetal v živo mejo. Potem sta šla nekam po samokolnico in blago odpeljala v gozd. Anžurjev Jože ima zelo kratek spomin, dejal je, da je ukradel v Romihovi baraki v Litiji samo par tablic čokolade, par klobas in steklenic marmelade, največ za 100 Din. Pripomnil je sodnikom, da ga še ne poznajo, saj je poštenjak, da ga je treba iskati, Romihova je pa sama kriva, da ji je denar vzel. On je šel mimo, baraka je bila odprta, mesto, da bi drugi blago pobrali je on vzel malenkost ter si privoščil skromno večerjo.

Dimc: «Gospodje, oči naj mi izkapajo, če sem kradel v Ljubljani: Anžurja sem res čakal na glavnem kolodvoru, da bi mi dal kaj ukradenega blaga». Državni pravdnik: «Če mu niste nameravali pomagati, zakaj ste pa zraven stali?» Dimc: «Spekuliral sem, da mi sam kaj podari. S svojim govorjenjem me je tako omamil, da sam nisem vedel, kako sem taval za njim.» Državni pravdnik: «Po vsej sili trdite, da je bil Anžur z vami. On pravi, da ni bil. Če ni bil, priznajte, saj je tatvina v tovarišiji še hujše kaznovana?» Dimc: «Bil je bil, kar je res, je pa res.»

Priča Micka Kukovčeva je izpovedala, da ji je rekel Dimc po tatvini v Litiji, da se je tako piškotov najedel, da ga je kar glava bolela in da je pripomnil, da bo ostalo sladkarijo odnesel v Ljubljano. Dimc se je bridko pritoževal, da je razdal ljudem toliko blaga, tako Kukovčevi materi in hčerki za 2 obleki, pa sta mu še nekaj ukradli: seveda si mož to tatvino najbrže izmišlja. Predsednik: «Da, da, ubogi Dimc, takole so ljudje nehvaležni!» Potem je skočil Dimc kvišku: «Ah, pomislite gospodje, Omahnovim sem tudi dal čez 5 metrov blaga, pa so me grdeži naznanili.» Predsednik: «Seveda, pošteni so bili, ker so poklicali orožnika.»

Jože Dimc in Jože Anžur sta bila obsojena vsled hudodelstva tatvine po §§ 171, 173, itd. in sicer Dimc na 6 let težke ječe, a Anžur na pet in pol leta s poostrenjem.

Novo mesto, 23. novembra.

Dosmrtna ječa za rop

Razprava proti delavcu Francetu Turku radi roparskega napada na posestnika Fabjana v Gor. Sušicah, katerega je težko ranil in mu vzel 370 Din, je bila končana pozno ponoči. Senat je stavil porotnikom dve vprašanji: glede ropa in glede težke telesne poškodbe. Porotniki so potrdili obe vprašanji z 9 proti 3 glasovom, nakar je bil Franc Turk obsojen na dosmrtno ječo.

S to razpravo je bilo zimsko porotno zasedanje novomeškega sodišča zaključeno.

Bliža se zgodovinski dan kinematografije v Ljubljani.
Edini eminentni ruski velefilm. „Carjev glasnik“
Mihael Strogov
Mojster-režiser . . . . . Turžanski V. — Rus
Carjev glasnik . . . . . Ivan Možuhin — Rus
Nadvojvodinja Feodorovna . . . . . Natalija Kovanko — Rusinja
Car Aleksander II . . . . . E. Gajdarov — Rus
Vasilij Feodorov . . . . . Vladimir Kvanin — Rus
General Krilov . . . . . Knez P. Kugušev — Rus
To je Balkan-film, ki pride v kino „Dvor“

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Četrtek, 25.: Zaprto.
Petek, 26.: «Macbeth». A.
Sobota, 27.: Zaprto.
Nedelja, 28.: ob 15.: «Doktor Knock ali Triumf medicine». Ljudska predstava, znižane cene. Izv. Ob 20.: «Kovarstvo in ljubezen». Premijera. Izv.
Ponedeljek, 29.: «Hlapci». E.

Ljubljanska opera.

Četrtek, 25.: «Figarova svatba». D.
Petek, 26.: «Carmen». E.
Sobota, 27.: «Grofica Marica». C.
Nedelja, 28.: «Židovka». Premijera. Izv.
Ponedeljek, 29.: Zaprto.
Torek, 30.: «Mrtve oči». A.
Sreda, 1.: ob 16.: «Prodana nevesta». Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Mariborsko gledališče.

Četrtek, 25.: «Miss Hobbs». B. Zadnjič v sezoni.
Petek, 26.: Zaprto.
Sobota, 27.: «Lepa Helena». A.
Nedelja, 28.: «Grofica Marica».

Orkestralno društvo Glasbene Matice nujno prosi svoje člane godalnaga orkestra, 2 flavti, oboo in klarinet, da se točno in zanesljivo udeleže skupne vaje v petek, dne 26. t. m., ker je novinarski koncert pred durmi.

Figarova svatba vnovič na repertoarju. Mozartova opera «Figarova svatba» spada med najbolj uspele komične opere svetovne glasbene literature. Njena glasba je izredno lahka, dopadljiva in prikupljiva. Dejanje opere je pestra, toda njegova verna in živahna slika značilnosti in mentalitete Mozartove dobe. Neka posebnost je, da so vse osebe, bodisi glavne ali stranske, muzikalno izredno popolno označene. Zasedba dela je letos ista kakor v minuli sezoni. Grofico Rosino poje ga. Žaludova, služkinjo Suzano gdč. Thalerjeva, paža Kerubina pa ga. Poličeva. Grofa Almavivo poje gosp. Mitrović, slugo Figara pa gosp. Betetto. Zdravnik Bartolo je tudi v tej operi gosp. Zupan, učitelj glasbe Basilio pa gosp. Kovač. Ostale uloge pojo gdč. Potučkova in ga. Ribičeva ter gg. Janko, Mohorič, Perko in Sekula. V tretjem dejanju nastopi tudi balet.

«Carmen» na ljubljanskem odru. V petek zvečer se poje v ljubljanski operi za abonente reda D Bizetova opera «Carmen» z go. Thierryjevo v naslovni ulogi. Ostala zasedba je v rokah gdč. Thalerjeve, ge. Ribičeve in ge. Poličeve ter gg. Knittla, Holodkova in Zupana. Predstava spada v okvir deljenega abonmaja in se uprizori za red B.

Premijera Hallevyjeve opere «Židovka». Po daljšem presledku se poje v ljubljanski operi zopet velika opera francoskega komponista Hallevyja: «Židovka». To delo je poleg «Hugenotov» brez dvoma ena najlepših oper starejše operne literature. Pisana je v velikem stilu in z izredno hvaležnimi partijami. Pri sedanji ljubljanski uprizoritvi poje naslovno ulogo ga. Žaludova, princezinjo Evdoro pa ga. Lovšetova, Žida Eleazarja Orlov, kardinala Rumpel in princa Eleazarja Kovač. Vstopnice so v predprodaji v dnevni blagajni v operi.

Abonente reda A opozarjamo na spremembo repertoarja v ljubljanski drami. Predstava zanje bo mesto v četrtek v petek zvečer. Sprememba repertoarja je bila potrebna radi obolelosti gosp. Levarja.

Zbori, mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo «Ljubljanski Zvon». Novemberska številka prinaša moški zbor «Pjesme od kolas» zagrebškega skladatelja Marka Tajčevića, v decemberskem zvezku, ki bo imel obširno književno prilogo (16 strani) bodo objavljene skladbe V. Mirka, P Jereba, E. Adamiča in St. Premrla. Ves letošnji letnik «Zborov» bo obsegal 32 *skladb na 76 straneh in 56 strani glasbeno-književne priloge*. Kompletni letniki, vezani in nevezani bodo društvom in pevcem še na razpolago. — Naročite!

Gozdič je že zelen. Narodna pesem, primerna za nagrobnico. Za moški zbor harmoniziral Josip Pavčič, izdalo pevsko društvo «Ljubljanski Zvon». Cena prvi kupljeni partituri 5 Din; če si nabavi društvo notni materijal nagrobnice za ves zbor, stane posamezna partitura le 1 Din 50 p. V žalne akorde odeta narodna pesem se bo pri pogrebih prijateljev in znancev hitro priljubila. Lepa je in ne težka, dostopna vsakemu moškemu zboru. Pevskim društvom jo ponovno priporočamo!

«Šale za male.» Marije Grošljeve: «Šale za male», slikanica, založila Tiskovna zadruga. Cena 32 Din. Poleg Ljubke «Čebelic brenčelice», ki smo jo naznanili pred par dnevi, je agilna Tiskovna zadruga za letošnjega Miklavža in Božič izdala še eno slikanico, ki po lepoti prvo še skoraj prekaša. Slikanica vsebuje za otroke mnogo več kot pove to naslov. V živih pestrih barvah nastopajo in uganjajo svoje burke razni škrateljčki in palčki, poredneži in navihanci, vsakdanji in bajeslovni, dvo- in četveronožci. Eni muzicirajo, drugi kvartajo, tretji mlatijo, četrti se kregajo, itd. Vse pa razlaga s svojo živo besedo gospodična Grošljeva kot n. pr.

Poje v grmu ptička:
Pridite vrh grička.
Tam je lepa družba zbrana,
bobna kos, trobenta vrana,
jastreb pa na vijolino
svira «Lepo domovino».
Pridite vrh grička
poje v gozdu ptička.

Slikanico želimo vsem našim malčkom.

Demetrova dramska nagrada za l. 1925/26 je bila podeljena dramatiku Ahmedu Muradbegoviću za njegovo dramo «Stekel pes». Pisatelj je prejel 10.000 Din z motivacijo, da je njegovo delo polno nedostatkov, a priča vendarle o nespornem odrskem talentu, ki prekaša komediografa Pecijo Petrovića, pisatelje Begovića, Strozzija in Mezarića.

Hauptmannova «Dorothea Angermann», katero so igrali prošlo nedeljo na sedemnajstih nemških odrih hkratu, je v Monakovem propadla. Prvo in drugo dejanje so gledalci mirno prenesli, tretjega in četrtega so izžvižgali. Drama obravnava usodo pastorjeve hčere, katero zapelje manjvredna človek. Junakinja mu sledi in slednjič oba pogineta. Stvari očitajo, da je ideino zastarela, formalno pa je dobro obdelana.

Domače vesti

* **Izpremembe v državni službi.** Redni profesor na tehnični fakulteti v Ljubljani dr. Maks Samec je pomaknjen v 2. skupino I. kategorije, statističar Franc Kuster pri direkciji državne statistike v Beogradu pa v 1. skupino II. kategorije. Skladiščnik ljubljanske carinarnice Boža Kontič je premeščen h glavni carinarnici v Split, Angela Kravos-Lombar, učiteljica na Viču, je imenovana za stalno predmetno učiteljico na srednji tehnični šoli v Ljubljani. Vinko Černe, poštni uradnik na Bled,u je na lastno prošnjo upokojen.

* **Novi šef izseljeniškega komisarijata v Zagrebu.** Za šefa izseljeniškega komisarijata v Zagrebu je imenvoan Evgen Quinc, za tajnika komisarjata pa dr. Vladimir Barac.

* **Odlikovanje.** Z redom Sv. Save IV. raz. je na predlog min. za gradjevine odlikovan inž. Matija Krajc, direktor Gradbene direkcije v Ljubljani.

* **Pomorska zrakoplovna šola.** Iz Beograda poročajo, da je na predlog vojnega ministra kralj podpisal uredbo o ustanovitvi pomorske zrakoplovne šole. Šola bo imela tri oddelke in bo nameščena v Boki Kotorski.

* **Promocija** Na beograjski univerzi je bila te dni gospa Vukosava Branisavljević rojena Čabrinović, promovirana za doktorico vsega zdravilstva. Gospa je sestra sarajevskega atentatorja Nedeljka Čabrinovića.

* **Iz notarske službe.** Minister pravde je notarja Steva Šinka iz Velikih Lašč premestil v Škofjo Loko.

* **Absolventi juridične fakultete,** ki hočejo položiti državnoslovni drž. izpit še tekom tega koledarskega leta morajo vložiti svoje prošnje pri predsedniku komisije, dvornem svetniku Kremenšku, (Bleiweisova cesta I. nadstr. št. 33.) najkasneje do 5. decembra.

* **Dr. Mikič na propagandističnem potovanju.** Znanemu ljubljanskemu zdravniku dr. Fedoru Mikiču je kot delegatu Saveza trezvene mladeži poverjena naloga, da prepotuje vso Dalmacijo, Vojvodino in Južno Srbijo v svrho ustanovitve novih udruženj »Saveza trezvene mladeži« v krajih, kjer še ni teh organizacij. Dr. Mikič bo po vrsti posetil Karlovac, Bakar, Sušak, Ogulin, Split, Šibenik, Drniš, Drvar, Travnik, Sarajevo, Vardište, Užice, Stalač, Niš, Skoplje in Gjevgjelijo, a na povratku še vsa večja mesta Vojvodine. Ministrstvo prosvete je naročilo šolskim upravam, naj po možnosti pospešujejo dr. Mikičevo propagando.

* **Važno za one, ki zahtevajo potrdila o službovanju v vojski.** Ministrstvo vojske in mornarice je izdalo pojasnilo, naj se vsi oni vojaški obvezanci, ki so služili v vojski pred vojno in v vojnem času do demobilizacije leta 1920., a potrebujejo potrdilo o njihovem službovanju v vojski, obračajo tozadevno na svojo pristojno vojno okrožje. Komande vojnih okrožij bodo zbrale vse potrebne dokumente za ureditev tega vprašanja ter potem izdale potrdila, v kolikor so za to pristojne, ali pa bodo prepustile višjim predpostavljenim, da izdajo one potrebna potrdila. Potrdila izdana državnim uradnikom in uslužbencem, potrebna v svrho kategorizacije službenih let in pokojnine, morajo vsebovati vse potrebne podatke, zato mora vsak prosilec v prošnji točno navesti, v kakšno svrho potrebuje potrdilo, da se vpišejo odgovarjajoči podatki.

Za Miklavža in Božič

znatno znižane cene

pri vsem zimskem blagu, kakor pri velurjih, ženskih in moških štofih, perilnem in posteljnem blagu, porhantu in kovtrih ter vsem drugem blagu.

v novi trgovini Josip Šlibar,

v Ljubljani, na Starem trgu 21, poleg Zalaznika.

Oglejte si zalogo!

* **Ureditev grobišča na Kajmakčalanu.** Nedavno so se pričela dela za ureditev grobišča padlih junakov na Kajmakčalanu. Grobovi so očiščeni od plevela, ograjeni z žico ter na njih postavljeni železni križi z imeni junakov. Popravljena je pri tej priliki tudi hišica, v kateri je dolgo živel naš kralj kot prestolonaslednik in vrhovni poveljnik vojske. Obnovljena je tudi cerkev na Kajmakčalanu.

* **Dinarski dan.** Prilikom šeste obletnice rapallskega dne se je vršila po vsej Sloveniji zbirka na korist bratom onstran naših granic. V posameznih krajih je zbirka prinesla: V Ljubljani 12.647.55 Din in 8 lir, SK Ilirija od tekem za »Gosposvetski pokal« Din 2.283.50, Društvo »Soča« v Ljubljani Din 400, društvo »Soča« v Boh. Bistrici Din 100, Sokolsko društvo Gornji grad Din 120, Vinica (zbirala g. učit. Milan Jereb in gdč. učit. Zora Blinc) Din 316, Stara Fužina (zbirala organa fin. kontrole gg. Reja in Popovič) Din 222.50, Hajdina, III. razr. osn. šole Din 10, Poljane nad Škofjo Loko (zbiralo šol. upraviteljstvo) Din 160, Dol. Lendava, zbirala šolska mladina Din 691.20. Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice se vsem prirediteljem dinarskega dne in vsem darovalcem za rodoljubno pomoč iskreno zahvaljuje. Tem potom prosi tudi vsa ostala društva in svoje podružnice, da mu nakažejo nabrane svote.

* **Naši Amerikanci zopet za poplavljence.** Uprava newyorškega lista »Glas Naroda« je že zopet nabrala v korist našim poplavljencem in sicer drugo pošiljko v znesku dolarjev 106.25 in tretjo pošiljko v znesku dolarjev 175.05; svote se porabijo za poplavljence v Sloveniji. Našim požrtvovalnim rojakom v Ameriki izrekamo za njihove velikodušne darove najiskrenejšo zahvalo. Darovi bodo razdeljeni med naše najpotrebnejše v zavesti, da so prihranki težkega dela naših ameriških rojakov, a dani iz rodoljubne požrtvovalnosti in ljubezni do našega naroda in domače grude.

* **»Slovansky Přehled« o »Družbi sv. Mohorja« in o «Vodnikovi družbi«.** Ugledna vseslovanska revija »Slovansky Přehled«, ki izhaja v Pragi, piše v svoji zadnji številki: »Ostre polemike v dnevnih listih je izzvala nedavno tega takozvana afera Mohorjeve družbe, do vojne največjega slovenskega izdajateljskega podjetja, ki je štela okrog 90.000 članov. Je to (od l. 1860.) posebna cerkvena bratovščina s sedežem v Celovcu, v kateri po pravilih odločujejo njeni celovški člani, v gotovih stvareh pa tudi celovški škof. Imetje te bratovščine se je naravno zbiralo iz vseh delov Slovenije v Celovcu, kjer si je »Družba« že pred desetletji zgradila veliko palačo za tiskarno, uredništvo in upravo. Po st. germainskem miru bi morala ta bratovščina, čije člani sedaj večinoma žive v kraljevini SHS, likvidirati, toda tu so se pojavile težkoče pri vprašanju razdelitve imetja. Slovenci so sedaj razdeljeni na tri dele in vsak od teh zahteva za-se gotov delež tega velikega imetja. Koroški Slovenci smatrajo to podjetje za nekako svojo sigurno dedščino in protestirajo proti odsvojitvi svojega imetka. »Družba sv. Mohorja« se torej nahaja v kočljivi krizi. Svoje dni je imela vsekakor velik pomen za slovensko ljudstvo, **toda sedaj že zdavna ne zadošča zahtevam sedanjega časa. Njeno nalogo ljudskega izdajateljstva sedaj uspešno prevzema napredna** »Vodnikova družba«, ki bo izdajala vsako leto — a letos je že izdala — 4 knjige za svoje člane (za 20 Din) Letos je izdala veliko pratiko za l. 1927, dve leposlovni in eno poučno knjigo. V celem je bilo letos v oktobru razposlanih nad 60.000 knjig »Vodnikove družbe« v se kraje Sloveinje.«

* **Almanah »Jadranske Straže«** izide tudi za l. 1927 Bo zelo razkošen, ker bo tiskan v Ljubljani in ga bo krasilo poleg mnogih slik v tekstu tudi 72 slik na celi strani v bakrotisku. Cena kakor lani. Poverjeništvo za Maribor in okolico in Ptuj je prevzel dosedanji poverjenik g. Josip Cijan v Mariboru, Vrazova ul. 6. Lanska naklada tega almanaha (25.000 izvodov) je bila razprodana že v prednaročbi; sigurno bo tudi letos vsak ljubitelj lepe knjige segel rad po tej razkošni knjigi, ki je neouhodno potrebna za vsakega, ki hoče biti informiran o našem morju. Dalmaciji itd. Ob tej priliki prosi poverjenik vse p. n. lanske naročnike tudi one, ki niso plačali naročnine pri naročilu, da bi mu sporočili vse nedostatke lanskega letnika, posebno, ako niso prejeli naročenega tega letnika.

* **Vsem darovalcem v vednost!** V tržiškem sodnem okraju se je nabralo za poplavljence v Sloveniji 16.423.50 Din in 2 zaboja obleke. Občini Žiri se je izročilo 1700 Din, ki so bili izrečno darovani v ta namen, 3000 Din je prejel po povodnji oškodovani mlinar Pogačnik z Brezovega pri Kovorju ostanek in oba zaboja obleke se je odposlalo oblastnemu odboru »Rdečega križa« v Ljubljani. Pripravljalni odbor društva Rdečega križa v Tržiču izreka tem potom vsem darovalcem in nabirateljem — iskreno zahvalo.

* **Ogromen nasip proti poplavi.** V Somboru se je vršila predvčerajšnjim konferenca, katere so se udeležili zastopniki prometnega ministrstva in delegati vseh vodnih zadrug v Vojvodini. Konferenca je razpravljala o vprašanju, kako bi se ob priliki eventuelne poplave mogla železniška proga in nasip pri Bogojevu zavarovati pred katastrofo. Storjen je bil sklep, da se takoj prične graditi velik nasip, ki naj bi branil ne samo železniško progo, marveč tudi približno 100.000 oralov plodne zemlje. Nasip bo dolg šest kilometrov Gradbeni troški so proračunjeni na deset milijonov dinarjev Prometno ministrstvo bo prispevalo 3 milijone dinarjev.

* **Spomlad v jeseni.** Davčni uradnik g. Stanko Pleškovič v Žužemberku nam je poslal že precej razvit drugi letošnji plod jabolka, utrgan na posestvu g. Alojzija Vehovca v Liscu — vsekakor čudna igra narave v pozni jeseni. Iz Čadrama pri Oplotnici pa smo od tamkajšnjega šolskega upravitelja g. Frana Brgleza prejeli še živega hrošča, ki ga je zalotil na enemu tamkajšnjih »bubikopfov«, kjer je najbrže iskal toplega zavetja.

* **Cerkven rop v Ozlju.** Pretekli teden so neznani tatovi obiskali župno cerkev v Ozlju ter odnesli zlat kelih, medeno pokrivalo 3 cerkvena ogrinjala iz finega, belega platna, obrobljenega s čipkami ter 3 altarne prte.

* **Smrtna nezgoda.** V gozdu nad Sv. Križem pri Mariboru je pretekli ponedeljek posestnik Ferdinand Mandl v družbi s svojim delavcem podiral neki kostanj. Ko je bilo za padec že vse pripravljeno, je vihar drevo zasukal v drugo smer. Mandlu, ki se je hotel naglo umakniti, je pri begu spodrsnilo, tako da ga je drevo zadelo na glavo in je nesrečnež obležal na mestu mrtev.

* **Tragedija slovenske rodbine v Franciji.** Iz Roselle Moselle v Franciji je prišlo poročilo, da se je v slovenski rodbini Ternik prigodila rodbinska žalotgra. Viltbald Ternik je ustrelil ljubimca svoje žene — Avgusta Pučnika, ki je bil pri Ternikovih na hrani in je imel intimno razmerje s Ternikovo ženo.

Radio potrebščine v največji izbiri ima stalne v zalogi **FRANC BAR, Ljubljana** Cankarjevo nabrežje 5. Telef. 407

* **Cigan obsojen na smrt.** Okrajno sodišče v Beogradu je cigana Dimitrija Mitrovića obsodilo na smrt, ker je onečastil neko sedemletno deklico ter jo potem zadavil.

* **Ponarejanje naših kolkov.** V zadnjem času so prišli na sled falzifikatom naših kolkov. **Falzifikati po 10, 20., 250, in 500 Din** so bili izdelani v Nemčiji in se najlažje spoznajo po naslednjih razlikah: pri kolku za 500 Din je zadnja ničla previečena s črtico, oni po 250 Din so izdelani potom litografije. Sama slika ponarejenih kolkov je po dolžini in širini za eno tretjino milimetra večja kakor original.

* **Prodaja pokvarjenega mesa v Splitu.** V Splitu so zdravstvene komisije našle v raznih mesnicah pokvarjeno meso. Ker se je pripetilo celo več slučajev zastrupljenj, so bili vsi ti mesarji izročeni sodišču.

* **Sreča v loteriji.** Srečka št. 64.833 z glavnim dobitkom 300.000 Din je bila, kakor smo zvedeli, tudi to pot prodana pri glavni kolekturi bančnega komanditnega društva A Rein i drug v Zagrebu. Kakor se nam poroča z merodajne strani, je bila polovica prodana v Ljubljani, polovica pa v Celju.

* **Pozor!** Prečitajte današnji oglas »Epohalna novost«.

* **Bolečine v želodcu,** zaprtost, bolečine v črevesih, slabo prebavo, glavobol, bledoličnost, ozdravite najhitreje z naravno Franc-Jožefo grenčico, ako spijete pred spanjem zvečer polno čašo Franc-Jožefove grenčice. Specijalisti za prebavne bolezni priporočajo vsakomur to priprosto sredstvo Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 64

* **Proti slabokrvnosti, bledici** in slabemu teku izborno deluje Kolaferrin (železna aromatična tinktura z kolo). Izdeluje lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana »Zvezda«, Kongresni trg 12. 1453

* **Volno, bombaž za strojno pletenje** in vsakovrstna ročna dela dobite po najnižjih cenah v veliki izbiri pri Karlu Prelogu Ljubljana, Stari trg 12. in Židovska ulica 4.

ITO zobna pasta najboljša

* **Tkanina** »Eternum« glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

Danes! Danes! Danes

ELITNI KINO MATICA

Iz Ljubljane

u— **Ljubljanski Grad.** Odkar je postal ljubljanski Grad pravcata stanovanjska kolonija, se je tudi družabno življenje jelo gibati v povsem drugačni smeri: enotneje, čvrsteje in smotreno. Ni zadostoval samo prijateljski ton med posameznimi strankami — družinami, spontano je vzklila ideja prosvetne organizacije, ki bi počasi obsegala vse panoge prosvetno družabnih možnosti. Napredno kulturno in politično društvo ljubljanski Grad je precej prve dni svojega obstoja strnil v svoje vrste dobršni del prebivalstva, priredilo vrsto poljudno znastvenih in politično informacijskih predavanj in končno — ustanovilo še knjižnico, ki je na vsak način pri številu 700 prebivalcev eminentne važnosti. Res, da so z ustanovitvijo knjižnice zdržene ogromne žrtve, ali žrtve so vredne koristi, ki jih bo knjižnica rodila. Sicer je šele v povojih ali začetek je. Knjige se že izposojujejo in sicer proti malenkostni vstopnini in odškodnini — bo pa treba graditi dalje. Ker društvo in knjižnica še nimata rezervnega ali kakršnegakoli fon da, se upravičeno obračata na občinstvo in posamezne ljubitelje narodne prosvete, da priskočijo na pomoč društvu ali z denarnimi prispevki, ali pa s knjigami, katere bi lahko pogrešali. Knjige naj se pošljejo na Napredno kulturno in politično društvo »Ljubljanski Grad«.

u— **Potres.** Dne 23. t. m. je seizmograf v ljubljanskem zavodu za meteorologijo zabeležil šibak potres ob 17.49.38 na razdalji 20 km od Ljubljane. Mnogi so ga čutili tudi v Ljubljani. Kdor ga je čul, naj poroča omenjenemu zavodu.

u— **Živinski sejem.** V Ljubljani se bo vršil prihodnji sejem za živino v sredo dne 1. decembra.

u— **Vidovičev klub** sporoča da dospe koncem tega tedna v Ljubljano veliki vzgajatelj in vodja etično-prosvetne šole v Sarajevu g. Miljenko Vidović Za njegov prihod je klub določil sledeči spored, na katerega opozarja članstvo in javnost. V petek ali soboto sprejem na kolodvoru, dan prihoda in uro objavimo kasneje. V soboto popoldne obisk pri prosvetnih oblasteh, popoldne ob 4. v Akademskem kolegiju konferenca profesorskega zbora Vidovičevih tečajev, zvečer pozdravni večer; v nedeljo ob 10. dop. javno predavanje v Mestnem domu Miljenko Vidović predava o temi: »Dve kulturi.«

u— **Začetek radiotečaja.** Tečaj o radiotehniki in njeni vedi se bo začel v soboto dne 27 t. m. ob 6. zvečer. Vse priglašence uljudno prosimo, da se ob tej uri zanesljivo zglasijo v fizikalni dvorani državne realke (Vegova ulica II. nadstropje, desno.) Pred začetkom tečaja se bodo tam sprejemali še novi priglašenci.

Hitite, da ne zamudite, ker se danes zadnji dan predvaja bogato filmsko delo iz seksualnega življenja

„Ali smemo molčati“?

Conrad Veidt nam pokaže v tem filmu, kako bridko in kruto se maščujejo grehi mladosti.

Zelo priporočljiv film mladini od 17. leta naprej da se ve varovati usodnih zank življenske pogube.

Predstave od 4, pol 6., pol 8. in 9. uri. KINO IDEAL.

u— **75 letnico svojega rojstva** praznuje danes v krogu svoje družine obče spoštovani in splošno znani trgovec in posestnik pri Sv. Jakobu v Ljubljani gospod Josip Bahovec. Jubilant je še čil in zdrav. Njegovim številnim gratulantom se pridružujemo tudi mi, želeč mu, da bi še dolgo užival sadove svojega dela.

u— **Božična darila** v veliki izbiri, orožja in potrebščine za lovce, najceneje pri puškarju F. K. KAISER, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6. 256

u— **Pevski odsek gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj** priredi letos v kazinski dvorani Miklavžev večer za otroke in sicer dne 5. decembra od 16. do 18. ure. Starši, ki nameravajo pripeljati svoje otroke, naj se zglase v teku tega meseca v dvorski knjižnici ob delavnikih med 17. in 19. uro. Ker ima društvo popolnoma nove obleke za ta večer, zato bo tudi nastop Miklavža zelo sijajen.

u— **Za sokolski dom na Taboru,** sta darovala mesto cvetja na grob pokoj. Andreja Slokarja v Domžalah g. Ivan Findelsen, tajnik francoskega konzulata in soproga Din 100, Mart. Brišnik, šol. upravitelj v p. pa 50 Din.

u— **Policijske prijave.** Od torka na sredo so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 4 tatvine, 1 prestopek razgrajanja, 1 prestopek trgovskih predpisov, 1 najdba ročnega vozička, 2 prestopka prekoračenja policijske ure, 1 ogenj v dimniku, 4 prestopki pasjega kontumaca in 8 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretaciji sta bili izvršeni dve in sicer: 1 radi tatvine in 1 radi neplačanega užitka.

u— **Žepne tatvine.** Pred izložbenim oknom tvrdke Krisper na Mestnem trgu se je v torek popoldne kar trlo ljudi, ki so občudovali razstavljene igrače. Nekako okrog 18. uri je nakrat pristopila k stražniku pred magistratom zasebnica Marija Klešnik in mu prijavila, da ji je pravkar neznan žepar izmaknil denarnico s 60 Din. Nekaj minut nato pa je že prišla k stražniku Franja Godec, soproga zidarskega pomočnika ter mu naznanila, da je tudi njej nekdo ukradel iz torbice denarnico s 150 Din. Nekaj žepnih tatvin je bilo izvršenih tudi že dopoldne in sicer na Vodnikovem trgu.

u— **Ogenj v dimniku.** Predsnočnjim, okrog 21. ure, so opazili ljudje, da se je iz dimnika hiše na Resljevi cesti št. 9. nakrat pričel valiti mogočen steber dima, pomešanega z iskrami. V dimniku so se vnele saje in je bila o nevarnosti takoj obveščena gasilna postaja. V hišo je bilo nato odposlanih več gasilcev, ki so ogenj kmalu udušili in odstranili vsako nevarnost.

u— **Ciganska nadlega.** V črnuški okolici se je pred dnevi pojavila že znana ciganska družina Held, obstoječa iz dveh žensk in dveh moških. V noči na 22. t. m. so se odpravili cigani v Sv. Jakob ob Savi ter vlomili ondi v trgovino Valentina Štebija. Iz trgovine so odnesli nekaj stotakov gotovine 2 kg žgane kave, 6 kg slaščorja in več drugih živil. Vlom je oškodovanec takoj naslednje jutru prijavil orožnikom, vendar so cigani tekom noči že izginili.

u— **Pokvarjen dečko.** 15 letni Ervin S. je kljub svoji nežni mladosti že skrajno pokvarjen dečko. Policija je imela ž njim že ponovno opravka radi vlačugarstva in malih tatvin. Pred dnevi je zopet izginil od doma, se potepal po mestu in končno na Dolenjski cesti št. 27. vlomil v prostore Marije Korošec in odnesel 25 kg jabolk. Mladega pokvarjenca so pozneje aretovali in ga spravili v zapor.

Danes

„Beg na troiki“

ELITNI KINO MATICA

Iz Maribora

a— **Občinski svet** bo imel po daljšem presledku prihodnji četrtek dne 2. decembra zopet svojo redno sejo.

a— **Ljudska univerza.** V pondeljek zvečer je predaval primarij g. dr. Hugo Robič v mariborski univerzi o spolnih boleznih. Kljub viharnemu nalivu je bilo predavanje zelo dobro obiskano. Predavatelj je v poljudnih besedah začrtal razvoj spoznavanja spolnih bolezni od začetka novega veka do zadnjih let ter je ugotovil zanimivo in razveseljivo dejstvo, da spolne bolezni zadnja leta stalno padajo. Predavatelj je pokazal tudi večje število slik iz mariborske javne bolnice.

a— **Razbit županov voz.** V torek se je med drugimi pripeljal tudi župan dr. Leskovar v Melje k slavi 45. pešpolka. Med programom je stala ekvipaža pogrebnega zavoda na dvorišču vojašnice, kjer pa so se konji splašili ob streljanju strojnic. S kočijažem in vozom so drli v divjem diru po cesti, dokler niso voza zvrnili v jarek in ga razbili. Kočijaž je še imel srečo. Dobil je le manjše poškodbe na glavi in rokah. Župan je moral potem peš domov, kočija pa je nerabna.

a— **»Klub svobodomislecev«** so ustanovili v Mariboru socijalisti. Propagirati hočejo predvsem zgradbo krematorija v Jugoslaviji. Kakor slišimo, je zbral klub v Mariboru že precejšnje število članov.

a— **Svojo telovadnico** gradijo v Studencih socijalisti pod okriljem kulturnega društva »Svobode.«

a— **Nenavadna denuncijacija.** Mariborska upravna oblast je dobila letos posebne vrste ovadbo proti raznim mariborskim kulturnim društvom, kot proti Ljudski univerzi, francoskemu in angleškemu krožku, JČ Ligi itd češ, da prirejajo jezikovne in druge podučne tečaje in s tem »fušajo« v obrt poklicanejšim. Pritožniki upajo, da bo obrtna oblast mahoma zatrla nesebičen trud mariborskih prosvetnih delavcev za povzdigo ljudske kulture.

a— **Nekvalificiran izpad.** »Jutrovo« vest Jugoslovensko-češkoslovaške Lige o predvajanju filma iz češkoslovaške armade, ki se bo vršilo v nedeljo v Grajskem kinu, je kvitirala »Marburger Zeitung« z grdim izpadom v dolgi notici pod naslovom »Ein militaristischer Propagandafilm«. List citira našo informativno vest, da se bo vršila predstava za povabljene goste kakor tudi za šole in vojaštvo ter besedičí nato v demagoških frazah o prelivanju krvi, kar običajno čitamo v komunističnih listih, pozivajoč oblastva na pomoč, naj ne dovolijo mladini, da bi se hodila zastrupljevat z idejami revanže, narodnega sovraštva itd. Mi konstatiramo, da je film izključno podučnega značaja in ima predvsem namen, utrditi tradicijonalno prijateljstvo med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Tudi nima nobene takozvane militaristične tendence, najmanj pa propagira idejo revanže (proti komu naj bi Češkoslovaška propagirala revanžo?) ali sovraštva narodov. Ne moremo si izpada »Mb. Ztg.« razlagati drugače, nego tako, da je dotično notico vtihotapil v list kak zagrizen pangerman.

a— **Odkrit tajinstveni umor?** Dne 8. maja leta 1920. je opazil orožnik Ivan Kores na Špičniku v bližini Plača pri Svečini, ko je patruljiral v noči ob meji, večjo tihotapsko tolpo, ki je šla pod vodstvom nekega orožnika proti Avstriji. Čim je neznani voditelj, oblečen v orožniško obleko, opazil Koresa se je vrgel na tla. Toda Kores ga je vendarle opazil, stopil k njemu in mu posvetil v obraz. V tem hipu pa je na tleh ležeči »orožnik« D. Ivan potegnil samokres in ga sprožil proti Koresu, ki se je takoj nato mrtev zgrudil na tla. D. je zbežal preko meje na avstrijska tla. Pred kratkim pa so prijatelji in bivši tovariši D.-evi naznanili policijskim oblastim v Mariboru, da jim je D. pripovedoval, kako je ubil Koresa in kako je tihotapil s pomočjo orožniške uniforme. D. je imel orožniško uniformo, njegov tovariš Henrik F. pa financarsko obleko. D. je bil takoj aretiran, vendar zanika vse, celo to da je pripovedoval naokrog, da bi bil on Koresa umoril. Ker pa je polno prič, ki potrjujejo njegova pripovedovanja, se potrjuje sum, da je v resnici on umoril Koresa kar bo dognala nadaljna preiskava.

Iz Celja

e— **Proslava »Ujedinjenja«.** Mestna Orjuna v Celju priredi na dan Ujedinjenja, 1. decembra ob 11. dopoldne proslavo. Na programu je slavnostni govor, deklamacije in petje. Sodeluje tenorist mariborske opere g. Burja. Običajna veselica na predvečer odpade, ker priredi Sokol proslavo v mestnem gledališču.

e— **Celjsko mestno gledališče.** Celoten uspeh vprizoritve Langerjeve drame »Periferija«, ki so jo igrali v torek, dne 23. t. m. na celjskem odru, priča, kako visoko vendarle cenijo Celjani svoje domače gledališke kulturne delavce. Po daljšem presledku so v letošnji sezoni, kakor izgleda, se odločili celjski igralci in igralke, da dolge zimske večere zopet posvetijo našemu domačemu gledališču Kakor je pokazala zadnja predstava, bo našlo to njihovo hvalevredno stremljenje gotovo tudi odziva med celjskim in okoliškim občinstvom. Pri zadnji predstavi je bilo gledališče po dolgem času skoro popolnoma razprodano, radi tega tudi razpoloženje nekako praznično, ali vsaj čisto drugo kot pri predstavah, ko zevajo prazne lože in gledališki prostori na oder ter jemljejo veselje igralcu, spravijo pa v slabo voljo tudi navzočo publiko. Zadnja igra pa je bila tudi po vsebini in po tehniki za Celjane nekaj novega Periferija, to je oni del velemestij, kamor se zatekajo vsled nezdravih socijalnih razmer izmečki človeške družbe in kjer živijo svoje čisto posebno življenje, je nudila pisatelju snov za dramo, ki je vseskozi zanimiva in obravnava s primerno napetostjo življenje med temi ljudmi, vendar pa, dasi tudi psihološko originalna, ne rešuje povsod problemov do konca Igro je režiral vsestransko zadovoljivo g. Pfeifer, ki je tudi igral glavno vlogo Francija z izvrstno masko in z globokim razumevanjem svoje težke vloge. Enako vredna partnerica mu je bila kot Anka ga Saderjeva, katero moramo pohvaliti tem bolj, ker se je znala poglobiti s primernim temperamentom in igro v milje, ki

DAMAM za Božič in Miklavža najlepše darilo

CREME MOUSON

Darujte za dijaške kuhinje

Iz samega žita ne morete kuhati kave.

Dober in krepak okus dobite šele, ako upotrebite

Pravi Franckov kavni pridatek.

Pijača s Pravim Franckom Vas zamore stalno zadovoljevati. K zrnati kavi na vsak način spada Pravi Franck.

je sicer tuj našim dramatskim proizvodom. Oba glavna igralca sta ob koncu posameznih slik in dejanj žela od strani občinstva živahno odobravanje. Med ostalimi igralci omenjamo samo še tri važne karakterne vloge, katerim so bili popolnoma kos in so pokazali vsak zase poseben tip g. Kralj, član ljubljanskega dramskega gledališča v vlogi zapitega sodnika, gg. Perc in Žabkar kot prijatelja Francija. Med manjšimi vlogami je bilo nekaj šibkejših ter bi bilo želeti, da se tudi na majhne in navidezno neznatne nastope polaga večja važnost. Igra je trajala preko pol 24 ure, kljub temu, da so bili odmori med posameznimi slikami še precej kratki, dasiravno se je morala izvršiti izmenjava scenerije. Gledališče je bilo dobro zakurjeno. Vodstvo gledališča je storilo prav, da v bodoče prodaja tudi sedeže v ložah posameznim obiskovalcem. Uspeh prve vprizoritve z domačimi močmi naj bo bodrilo za vse številne celjske igralce in igralke, da se z novim veseljem posvetijo gledališkemu delu. Naprošamo še kompetentne činitelje, da v bodoče obvestijo posamezna šolska vodstva o primernosti ali neprimernosti igre. Ta igra vsaj za mladino ni bila primerna.

e— **Občni zbor »Občeslovenskega obrtnega društva v Celju«.** V petek, dne 19. t. m. se je vršil v restavraciji Narodnega doma izredni občni zbor Občeslovenskega obrtnega društva v Celju. Stara pravila iz leta 1893. so bila za današnje čase že neporabna, vsled česar so bila izpremenjena. Društvo se od sedaj imenuje »Slovensko obrtno društvo v Celju«. Število odbornikov se je skrčilo na osem. Z novim letom uvede društvo za svoje člane posmrtnino, ki bo znašala 20 Din krat število članov. Stari dosedanji člani imajo pravico na posmrtnino, po novem letu pristopivši pa šele po enoletnem članstvu. Za častnega člana je izvolil občni zbor gosp. obrtnega komisarja Ignaca Založnika, ki si je pridobil za društvo in obrtništvo sploh velikih zaslug. G. Založnik je bil dolgo časa tajnik društva in je posvetil društvu v tej funkciji vse svoje moči. — Društvo priredi dne 1. februarja v gornjih prostorih Narodnega doma običajni obrtni ples. — Pri slučajnostih se je kritiziralo postopanje bolniške blagajne: zlasti nova upeljava iztirjavanja prispevkov in pa preiskovanje pomočnikov in delavcev zadene kruto tako obrtnike, kakor tudi delavce.

e— **Preložitev prometa s težkimi vozovi in tovornimi avtomobili.** Kakor čujemo, se bavi mestni magistrat celjski s predlogom, da se preloži promet s težkimi vozovi in s tovornimi avtomobili z najbolj frekventiranih ulic, odnosno cest in trgov na periferijo mesta, kakor je to uvedeno že po vseh modernih mestih. Za težki promet bi se pred vsem zaprle Aleksandrova ulica, Prešernova ulica, Razlagova ulica do križišča z Vrvarsko ulico, Kralja Petra cesta do križišča s Cankarjevo cesto, Gosposka ulica in Glavni trg. Zadevna vozila, ki pridejo preko Kapucinskega mosta, bi se dirigirala na križišču Razlagove in Vrvarske ulice v Kolenčevo ulico na Krekov trg, od tod na Cankarjevo cesto in na Kralja Petra cesto. Težki tovorni promet proti Ljubljanski cesti in Lavi bi pa šel v isti smeri, nato pa s Cankarjeve ceste ali v Vodnikovo ulico in na Vrazov trg, ali Strossmayerjevo in Vodnikovo ulico na Vrazov trg ali pa po razširjeni Levstikovi ulici in Gregorčičevi ulici na Ljubljansko cesto. Isto bi veljalo tudi v obratni smeri. Slomškov trg bi se za težka vozila sploh prepovedal. Razumljivo je, da bi se dovolil dovoz materijala v prepovedanih ulicah stanujočim strankam in osebam.

Najumetnejša metoda za ohranitev zdravega in lepega zobovja je dosledna nega z Odol-om

Iz Trbovelj

Proračun trboveljske občine za leto 1927.

Trbovlje, 24. novembra.

Pretekle dni je bil sestavljen proračun trboveljske občine za prihodnje leto.

Iz njega posnemamo, da znašajo dohodki: dozdevni prebitek tekočega leta za prihodnje leto 4500 Din; iz občinskega premoženja, kakor zakupnina od zemljišč, dohodki iz zemljišč, donesek ribnikov in tekočih vod, najemnina od poslopij, obresti od naloženih glavnic, 18.500 Din; iz podjetij občine, in sicer iz mostne tehtnice, kamnoloma, konj, 98.400 Din; iz pristojbin in odredbin 34.800 Din; iz samostojnih občinskih davkov 3500 Din; iz prostovoljnih podarkov 14.660 Din; iz posojil 25.700 Din; skupno 200.060 Din.

Stroški znašajo: za ohranitev, uporabo in upravo občinskega premoženja 59.000 Din; za splošno upravo, kakor letne prejemke župana, občinskih svetovalcev in odbornikov, občinskih uradnikov in nameščencev, občinskim slugam in poslom itd 361.300 Din; za podjetja, in sicer za vodovod, razne poprave in dopolnitve, nabava nove črpalke na Tereziji, za regulacijo Trboveljšice in dotokov, za vodovod Vode-Bevško, vodovod Terezija-Dimnik, za kopališče, za klavnico, vodovod v Hrastniku itd 439.500 dinarjev.

Stroški za varnostno redarstvo in za sejmsko redarstvo znašajo skupno 173.060 Din; za požarno redarstvo, predvsem za požarno brambo v Hrastniku 18.000 Din; za zdravstveno oskrbo, od te največ za napravo javnih stranišč, distriktnega zdravnika, za oba občinska zdravnika, izolirnico, živinozdravnika, 400.000 Din; pridavek občinske blagajne k ubožni zalogi po proračunu krajnega ubožnega sklada 159.300 dinarjev.

Za cestne stavbe, vodne stavbe in promet je preračunano za električno napravo v Gabersko 38.000 Din; za vzdrževanje cest in mostov 110.000 Din; za javno razsvetljavo cest 40.000 Din; za popravo ceste Vode-Petelinova vas-Terezija in razširjenje 27.000 Din; plača cestarjem 48.000 Din; izdatki l. 1926 po neurjih poškodovanih cest in mostov 50.000 Din; cestne table 500 Din; prispevek k poštnim in brzojavnim napravam, telefon 4000 Din; prispevek k škarpi za staro bolnico Vode 10.000 Din; skupno 327.500 Din.

Za poljedelstvo, kakor bikorejske zadruge, kmetijsko podružnico Trbovlje in čebelarsko društvo, 25.000 Din, za bogočastje, prosveto in umetnost prostovoljni prispevki za cerkev in cerkvene prireditve 10.200 Din; skladni doneski za ljudske šole, in sicer: za šolo v Trbovljah 238.000 Din, pri Sv. Katarini 24.250 Din, za šolo v Trbovljah-Vode 175.600 Din, za šolo v Hrastniku 275.452.25 Din, meščansko šolo 30.600 Din, za obrtno nadaljevalno šolo (za strokovne šole vseh vrst) Trbovlje 19.750 Din, Hrastnik 19.222.50 Din, za rudarsko nadaljevalno šolo 25.671 Din; skupno 818.745.25 Din.

Za podpore, društvene prispevke, ustanove, med temi za otroški vrtec Trbovlje 3000 Din, Rdeči križ 500 Din in za državno posvetovalnico za matere v Trbovljah 5000 Din; skupno 8500 Din; za popis ljudstva in statistiko 1000 Din; za vojaške namene 8000 Din; za občinske, okrajne, oblastne in državnozborske volitve 10.000 Din; za občinske dolgove in to za obrestovanje in amortizacijo dolga za ljudsko šolo 60.000 Din, za obrestovanje in amortizacijo novega posojila za zgradbo meščanske šole v Trbovljah in osnovne šole v Hrastniku 300.000 Din, skupno 360.000 dinarjev.

Za pomnoženje občinskega osnovnega premoženja: naprave na tržnem prostoru 10.000 Din, izdatki za zgradbo stanovanjske hiše in ograje ter instalacija vodovoda, električne razsvetljave 98.000 Din; skupno 108.000 Din. Pri vremenskih dogodkih in izrednih silah 25.000 Din, za razne nepredvidene stroške 20.000 Din. Vsota vseh stroškov znaša potemtakem 3 milijone 318.005.25 Din in se bodo krili z 89 odstotno doklado od direktnih davkov.

Proračun je v poznejši seji soglasno potrdilo občinsko starešinstvo, obstoječe iz 12 občinskih svetovalcev. Nekatere postavke se utegnejo še spremeniti v plenarni seji občinskega zastopa, vendar pa ne bistveno.

---

t— *Neumestno streljanje.* K naši notici z dne 17. t. m. se nam naknadno poroča, da raketa, ki jo je spustil v Hrastniku v zrak sin g. Franceta Šupergerja (ne Schubergerja), ni napravila nobene škode. Dernovškov konj, ki se je pasel za gozdom, kamor je padla žica od rakete, se je sicer pri tem malo splašil, a se mu ni zgodilo nič hudega.

t— *Število celokupnega obrtništva.* Po najnovejši statistiki je v trboveljski občini 702 obrtnikov. Od teh ima 102 koncesijonirane obrti (sem spadajo gostilničarji, podkovski kovači, zidarji, tesarji), 218 rokodelskih obrti (krojači, čevljarji, kovači, tapetniki), 382 proste obrti. Sem spadajo med drugimi trgovci, torej oni z usposobljenostnim spričevalom in trgovci z lesom, katerim ni potreba nobenega takega izkazila.

Naši onstran granic

p— *Goriški «Mont»* je podpisal liktorskega posojila 6,425.000 lir. Na «Montu» je mnogo slovenskega denarja. Načelnik zavoda je vsakokratni nadškof.

p— *Italijanska penetracija med drugorodce.* «Popolo di Trieste» poroča s ponosom, kako uspešno deluje fašizem na Krasu. V Tomaju (ne v Sežani) se je vršilo zborovanje slovenskih kmetov za vstop v fašistovsko sindikalno organizacijo. Na shodu je bil navzoč tudi tomajski župnik Kjuder, katerega so še pred kratkim nesramno napadali po fašistovskem glasilu. Graziolijev govor so sproti prevajali na slovenski jezik. Grazioli je predvsem zavračal tendencijozne vesti, da kdor hoče postati fašist, mora plačati veliko pristopnino, da bo milica izvršila nabor za ekspedicijo v Libijo in da prinese fašistovski sindikalizem težka bremena kmetom. Izvoljen je odbor za organizacijo kmetijskega sindikata. V odboru so gg. Kosovel, Turk, Gorjup in Ukmar. Članov bo nad 400. Slične organizacije bodo sledile tudi še po drugih krajih.

p— *Še ni konca.* Odpustno postopanje je uvedeno tudi proti učitelju Antonu Medvežu iz tolminskega Loma.

p— *V Zapotoku* pri Anhovem je učiteljeval g. Milan Jereb. Moral pa je zapustiti Zapotok, ki je sedaj brez šole in učitelja. Kakor vse kaže, v Zapotoku sploh ne bo več nobenega učitelja. Analfabetizem!

Sport

Glavna skuoščina JPS.

Jugoslovenski plivački savez v Zagrebu razpisuje za 12. decembra t. l. ob 10. uri dopoldne v prostorih H. B. K. «Sokol», Frankopanska ul. 13 v Zagrebu V. redno glavno skupščino s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo nadzornega odbora. 5. Absolutorij. 6. Volitev novega odbora. 7. Slučajnosti.

Ljubljanski plivački podsavez naznanja, da je njegovo službeno glasilo slej ko prej ljubljanski dnevnik «Jutro».

LNP. (Službeno.) Danes, v četrtek, ob 20.30 seja u. o. v Narodni kavarni. Tajnik.

SK Jadran. Odborova seja danes ob 20 uri pri Mraku. Prisotnost vseh odbornikov nujno potrebna. — Tajnik.

Važne načelne odločitve JNS. Nedavno je ZNP na predlog klubov Makabi in Viktorije anuliral prvenstveni tekmi Tipografija : Makabi in Tipografija : Viktorija, in sicer radi tega, ker sta sodnika Bošković in dr. Mlinarić baje slabo sodila imenovani tekmi. Tipografija je proti temu sklepu vložila protest pri JNS. JNS se je postavil na stališče, da proti odločitvam sodnikov na igrišču ni priziva ter razveljavil sklep ZNP, ki bo moral sedaj verificirati gornji tekmi v korist Tipografije.

Prvo moštvo BSK bo v soboto in nedeljo igralo v Zagrebu proti Gradjanskemu. Ker je kakor znano BSK zadnjo nedeljo porazil Jugoslavijo z 2 : 0, se pričakuje ta tekma beograjskega moštva z državnim prvakom, ki bo nastopil s svojim kompletnim prvim moštvom, z velikim interesom.

Hoja na 100 km v Milanu. Prošlo nedeljo se je vršilo v Milanu štirinajstič klasično tekmovanje na 100 km. Zmagal je Italijan Gieni v 10:15, drugi je bil Tržačan Umek, ki je rabil šest minut več kot prvi, tretji pa znani italijanski lahkoatlet Pavesi v 11 urah. Umek je na tem tekmovanju zmagal leta 1923.

Gostovanje praških klubov v inozemstvo. Sparta in Vršovice bosta sredi decembra odpotovala na gostovanje v Španijo. Viktorija Žižkov je sklenila več tekem na Malti. Slavija bo o Božiču igrala v Budimpešti, večina njenih igralcev pa bo dne 2. januarja igrala v češkoslovaški reprezentanci proti Belgiji. Ta tekma se bo vršila v Liege.

Dopisi

ŠMARTNO PRI LITIJI. V nedeljo, dne 28. t. m. ob 7. zjutraj priredi »Zveza kulturnih društev« iz Ljubljane v sokolski telovadnici v Šmartnem predavanje. Predmet predavanja je: Država in cerkev, politika in vera! Ker bo predavanje zelo zanimivo, prosimo občinstvo, da se ga udeleži v čim večjem številu! Predava g. prof. Majcen iz Ljubljane.

SLOVENJGRADEC. Dne 15. septembra v št. 212 smo poročali iz Slovenjgradca o uboju zidarskega pomočnika Antona Rojca, in sicer tudi, da je Jurij Pižeta, ki je Antonu Rojcu v prepiru zadal z nožem smrtonosno rano, član orlovskega društva v Slovenjgradcu. Sedaj pa smo izvedeli, da Jurij Pižeta ni bil član Orlovskega društva v Slovenjgradcu, niti druge orlovske organizacije. S tem odpadejo seveda tudi vse konkluzije, objavljene v tem dopisu glede na orlovsko društvo v Slovenjgradcu.

Glavni dobitek 1,000.000 Din

gospodinja težko zadene. Bolj zanesljivo pot do zdravja in sreče je previdnost in razumnost v gospodinjstvu. Ali poznate Žiko? Ali veste, kaj pomeni Žika za Vaše zdravje, za zdravje Vaših otrok? Pa o tem drugič.

Gospodarstvo

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (24. t. m.). Pšenica: baška, 1 vagon 285; baška, 74 do 75 kg, 3 vagoni 282.50. Turščica: baška, april - maj, 10 vagonov 157.50; sremska, sušena, 1 vagon 150; banatska, pariteta Kikinda, 7 vagonov 130. Moka: baška, «0g», 1 vagon 455; baška, «2», 1 vagon 405; baška, «5», 1 vagon 355; baška, «6», 7 vagonov 285—287.50. Tendenca mlačna.

Zagrebški tedenski sejem (24. t. m.). Dogon slabši zaradi nepovoljnega vremena. Povpraševanje močno. Živina se je kupovala za domačo potrebo, za Avstrijo, Italijo in Španijo. Izvoz živine v inozemstvo postaja vedno večji. Cene so v glavnem obdržale višino prejšnjega sejma, le svinje so se pocenile za 0.50—1 Din, a teleta za 1—2 Din pri kg. Za kg žive teže notirajo: voli domači I. 7.50—8.50, bosanski I. 6—8, biki 5.75 do 7, krave II. 3.50—4.50, junci II. 5.50—6, junice II. 5—6, teleta (zaklana 11—13), svinje (zaklane sremske 15—16) Din. Konji: 3000—11.000 Din par.

Dunajska borza za kmetijske produkte (23. t. m.) Ker so bili iz Amerike in Budimpešte javljeni višji tečaji, je bilo današnje razpoloženje na dunajskem tržišču čvrstejše. Zlasti boljše vrste pšenice so čvrsto tendirale, ker je bilo malo ponudb. Ponudbe v srednjevrstni pšenici so obilne. Veselja do nakupovanja pa ni bilo, ker so se kupcem videle zahtevane cene previsoke. Rž je bila tudi čvrsta in se je madžarsko blago podražilo. Turščica ob slabi kupčiji nespremenjena. Oves čvrstejši. Uradno notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg v šilingih: pšenica: domača 41 do 42, Tisa, 79—80 kg 46.50—47.50; rž: 31 do 34.25; turščica: 23.50—24.75; oves: domači 25—25.50.

Dunajski svinjski sejem (23. t. m.). Dogon 16.442 komadov; od tega 8421 iz Jugoslavije. Prvovrstne debele svinje in mesne svinje so se podražile za 5 grošev, dočim so se vse druge vrste pocenile za 5 do 10 grošev pri kg žive teže. Notirajo za kg žive teže: debele svinje I. 1.99—1.95 (izjemno 2), srednje težke 1.80—1.90, kmetske 1.65 do 1.85, stare 1.70—1.80, mesne 1.80—2.50 (izjemno 2.25) šilinga.

= **Vprašanje železniške proge Kočevje-reška železnica.** Kakor nam javljajo, so mnogi interesenti zelo nezadovoljni, da se na ljubljanski železniški konferenci ni doseglo soglasje glede železniške zveze Slovenije z morjem. Korak naprej pa je, ker se je sprejel predlog, da proučita teren vseh treh variant zveze Slovenije z morjem dva geologa-strokovnjaka, in sicer profesorja dr. Hinterlechner (ljubljanska tehnična fakulteta) in dr. Koch (zagrebška tehnična fakulteta). Pričakovati je, da bo njuna izjava glede na sposobnost terena pomirila duhove in ih zadinila, ker sicer te nujno potrebne proge ne bomo imeli nikdar. Imenovana geologa bi imela, kakor se je sklenilo, izvršiti svoje delo še pred začetkom železniških razprav v Beogradu, da bo slovenska delegacija vedela, kakšno stališče naj zastopa pri omenjenih razpravah. Predlog o komisiji nevtralnih (inozemskih) strokovnjakov, ki naj bi proučila problem zveze Slovenije z morjem, je bil na konferenci sicer tudi sprejet, a ker ni denarja za takšno komisijo, gotovo ne bo ničesar iz tega. Sicer se pa stvar s tem samo komplicira. Treba bi bilo le malo več odkritosrčnosti in manj lokalne samoljubnosti, pa bi ne bilo nikakih prepirov. Prav nepotrebno se nam vidi, da se je to vprašanje še bolj zamotalo s tretjim Župnekovim načrtom zveze z morjem.

Borze

24. novembra.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) Vrednote: investicijsko 75—78, Vojna škoda 332—0, zastavna in komunalne Kranjske 20—22, Ljubljanska kreditna 140—0, Merkantilna 100—0, Prištediona 865—868, Kreditni zavod 170—180, Strojne 100—0, Trbovlje 320—0, Vevče 105—0, Stavbna 55—65, Šešir 104—0. — Blago: Brez kupčijskega zaključka. Povpraševanje neznatno (po tramih, testonih in lanenem semenu). Ponudbe običajne.

ZAGREB. Neznaten promet v zasebnih papirjih, a tudi v državnih ni bil posebno velik. Vojna škoda je v glavnem obdržala včerajšnjo višino. Kasa je bila zaključevana po 337, a decembrska po 339. — Francoski frank je v Curihu dalje popustil. V Zagrebu je padel na 197 (včeraj se je trgoval 204 do 206). Tudi Italija je slabša; v Zagrebu je končala na višini 236.5. Druge devize so nespremenjene. Skupni devizni promet 57 milijona dinarjev. Notirale so devize: Amsterdam izplačilo 2269—2275, Dunaj izplačilo 798.5—801.5, Berlin izplačilo 1345.97 do 1348.97, Budimpešta 0.07935—0.07965, Italija izplačilo 236.1—238.1, London izplačilo 274.8—275.6, New York ček 56.54 do 56.74, Pariz izplačilo 196.66—198.66, Praga izplačilo 167.75—168.55, Švica izplačilo 1092.75—1095.75; efekti: bančni: Eskomptna 100—100.5, Kreditna Zagreb 100 do 102, Jugo 95—96, Obrtna 49—50, Prištediona 865—867.5, Ljubljanska kreditna 141—0, Narodna 4250—0; industrijski: Dubrovačka zaključek 400, Gutmann 240—250, Isis 45—46, Slavonija 33—35, Trbovlje 320 do 325, Vevče 105—0, Šećerana Veliki Bečkerek 435—440; državni: investicijsko 77 do 77.75, agrarne 44—44.5, Vojna škoda, promptna 336.5—337, kasa 336.5—337, za december 339—339.5.

BEOGRAD. Devize: Dunaj 799.5—800, Berlin 1347—1348, Bruselj 785—792, Budimpešta 0.0796—0.0797, Bukarešta 31—31.75, Italija 237.5—238.5, London 275.15—275.2, New York 56.61—56.63, Pariz 195.25—196, Praga 168.05—168.1, Švica 1094—1094.25.

CURIH. Beograd 9.145, Berlin 123.1125, New York 518.625, London 25.15125, Pariz 17.80, Milan 21.65, Praga 15.36, Budimpešta 0.007255, Bukarešta 2.85, Sofija 3.75, Dunaj 73.1375, Varšava 57.50.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.4675 do 12.5075, Berlin 167.87—168.37, Budimpešta 99.08—99.38, Bukarešta 3.9250—3.9450, London 34.31—34.41, Milan 29.61—29.71, New York 707.50—710, Pariz 24.39—24.49, Praga 20.95—21.03, Sofija 5.10—5.14, Varšava 78.23 do 28.73, Curih 136.35—136.85; valute: dinarji 12.45—12.51, dolarji 706.90—710.90.

TRST. Devize: Beograd 42—42.50, Dunaj 330—345, Praga 70.25—71, Pariz 82—83, London 115—116, New York 23.75—23.95, Curih 455—465, Budimpešta 0.0325—0.0340, Bukarešta 12.50—13.50; valute: dinarji 41.75—42.25, dolarji 23.60—23.85, 20 zlatih frankov 94—99, zlata lira 460.58.

Deviza Beograd na ostalih borsah: v Pragi 59.45, v Berlinu 7.422, v Londonu (popoldne) 275, v New Yorku (23. t. m. po borzi) 1.77.

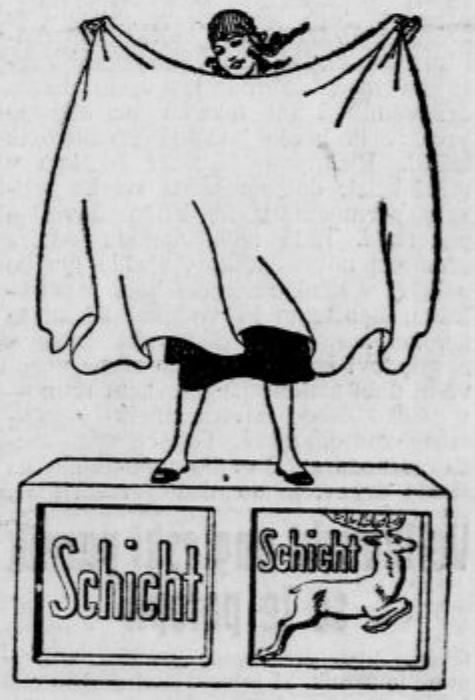

Namakaj z „Žensko hvalo“! Izpiraj z „Jelenjim milom“!

Potem bo perilo, brez najmanjše poškodbe, brez truda, ob največji varčnosti, v najkrajšem času, res popolnoma čisto!

SCHICHT

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 24. novembra 1926 — Višina barometra 308·6

Kraj opazovanja	Čas opazovanja	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavine v zadnjih 24 ur	mm
Ljubljana (dvorec)	7.	767·2	8·0	95	mirno	10	megla	7.0
	8.	76 ·2	9·0	88	NNW 0.5	10	dež, megla	
	14.	766·	10·4	88	W 0.5	10		
	21.	766·3	9·8	90	mirno	10	dež	
Maribor	8.	766·8	7·0	95	NW 3	10		
Zagreb	8.	767·3	11·0	94	SE 1.5	10		1.0
Beograd	8.	765·7	15·0	58	mirno	5		
Sarajevo	8.	766·5	12·0	67	E 3	0		
Skoplje	8.	770·8	4·0	91	mirno	10	megla	
Dubrovnik	7.	765·6	18·0	80	S 7	5		
Split	7	764·5	18·0	86	SE 15	1	morje burno	0.1
Praha	7	767·5	0·0	—	S 1.5	10	megla	1.0

Solnce vzhaja ob 7·09 zahaja ob 16·24. Luna vzhaja ob 20·45 zahaja ob 11·34.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 15·1, najnižja 7·5 C.

Povprečni barometer je danes v Ljubljani višji za 3·2 mm kot včeraj.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Najprej megleno in mirno jesensko vreme. Temperatura skoraj nespremenjena. Na višinah precej jasno, pozneje morda manj oblačno in bolj toplo.

Tržaška vremenska napoved za četrtek: Lahki severovzhodni vetrovi. Nebo oblačno, nato spremenljivo in jasno. Temperatura od 10 do 14 stop. Morje nekoliko razburkano.

Iz življenja in sveta

Bencin iz premoga

Pred kratkim je zborovala v Pittsburgu mednarodna konferenca za premog. Senzacijo zborovanja je tvorilo predavanje nemškega profesorja Friedricha Bergiusa o njegovi metodi pridobivanja olja iz premoga.

V poslednjih desetletjih so petrolej in iz njega pridobljena pogonska sredstva, predvsem bencin, pridobila vedno večji pomen v moderni tehniki. O tem priča dovoljno triumfalni pohod avtomobila in Dieslovega motorja ter v zadnjem času vedno bolj se uveljavljajoča avijatika Dosedaj nam je narava sama nudila olja v izobilici: dobivali smo ga iz petrolejskih vrelcev v Pensilvaniji, na Poljskem, v Rumuniji in Ameriki. Poslej hoče Bergius dobivati dragoceno snov naravnost iz premoga.

V eni molekuli premoga se nahaja šestnajst atomov ogljika in en atom vodika; v molekuli petroleja pa je poleg enega atoma vodika le osem atomov ogljika. Petrolej se torej od premoga razlikuje po večji obilici vodika. Bergiusova metoda temelji v tem: zdrobljen premog nasuje v kotel, ki je razgret na 450 stopinj C pod pritiskom 100 atmosfer, ter mu dovaja vodika. Tako se premog spremeni v tekoč petrolej, ki je tehnično prav tako porabljiv kakor naturni petrolej iz vrelcev.

Če se ta metoda nemškega učenjaka obnese, potem smemo mirne vesti reči, da je dosedanji način neposrednega pridobivanja energije s kurjenjem premoga zrel za ropotarnico. Poslej bo stvar mnogo priprostejša: premog bomo kar v rudniku pretvorili v petrolej, ki ga bomo namesto premoga porabljali za proizvajanje energije. Procedura pa ne bo samo enostavnejša nego tudi znatno cenejša; zakaj na ta način dobljena energija bo trikrat večja kakor ona, ki jo proizvaja s premogom kurjen parni kotel.

Dr. Edwin E. Slosson, ravnatelj znanstvenega odelenja ameriške vlade, je na pittsburški konferenci omenil, da je bilo pred 600 leti na Angleškem pod kaznijo prepovedano kuriti premog. Danes se nam to sliši smešno; še bolj komično se bo nemara zdelo bodočim generacijam, da njihovi predniki še v dvajsetem veku niso znali početi s premogom drugega kakor da so ga žgali, namesto da bi skušali iz njega dobiti dragocenejših snovi, ki nudijo trikrat večji efekt kakor iz premoga dobljena toplota.

Danes so Amerika, Rusija, Poljska in Rumunija diktatorji na svetovnem petrolejskem trgu, in azijski petrolejski vrelci — omenimo naj le Mosul! — tvorijo najzaželjenejši objekt imperijalizma velesil. Bergiusova metoda bo zato na moč dobrodošla vsem tistim državam, ki jim manjka petrolejskih vrelcev in imajo količkaj premogovih ležišč. Rudarstvo je sicer že leta v težki krizi; dolgomesečna stavka britskih premogarjev to krizo dovoljno podčrtuje. Toda nova metoda odpira premogu novih vidikov, ojačila mu bo položaj v konkurenčnem boju s petrolejem, bencinom in vodnimi silami in upajmo, za stalno odstranila krize v premogovi industriji, ki so zlasti v povojni dobi malone na dnevnem redu — v veliko škodo narodnemu in svetovnemu gospodarstvu. Težišče svetovnega gospodarstva se bo premaknilo na škodo držav, ki so doslej izkoriščale svoje petrolejsko bogastvo, nazaj v dežele premoga, kjer se je nahajalo poprej, ko industrija še ni poznala blagodati bencina.

Najzanimivejša točka Bergiusovega predavanja je gotovo navedba, da je po njegovem načinu pridobivanja petroleja iz premoga antracit docela neporaben, najboljši pa da je rujavi premog. Zanimiva je ta točka zavoljo tega, ker daje upanje, da bo Bergiusova metoda največ koristila tistim državam, ki nimajo starih premogovih formacij, nego le mlad, doslej malo cenjen rujavi premog. In v vrsti teh držav se nahaja tudi Jugoslavija. Obetajo se nam torej v gospodarskem pogledu še lepe perspektive!

Velikanski angleški parnik se je potopil

to smo čitali pred enim mesecem. Vendar ni bil to parnik, ki je vozil med drugim tudi veliko pošiljko dežnih plaščev za tvrdko Drago Schwab v Ljubljani. Plašči so te dni prispeli in so na prodaj po najnižjih cenah.

Spomenik Leopoldu II.,

umrlemu belgijskemu kralju, so odkrili preteklo nedeljo poleg kraljeve palače v Bruslju.

Smrt jezuita patra Abla

V torek zjutraj je umrl na Dunaju v bolnišnici Usmiljenih bratov 83letni jezuitski pridigar pater Heinrich Abel. V poslednje olje ga je dal salcburški nadškof, pokopljejo ga v soboto.

Abel je bil izrazita osebnost med nemškimi jezuiti. Omejeval ni svojega delovanja samo na cerkev, temveč je posegel tudi v politiko. Rodom iz Pasove na Bavarskem je študiral v Rosenheimu in v Pasovi, dokler ni stopil l. 1863. v novicijat avstrijskega jezuitskega reda v Sv. Andražu. V jezuitskega patra je bil posvečen leta 1874.

Že med svojimi študijami v jezuitskem kolegiju je kazal pater Abel veliko zagrizenost napram liberalnemu mišljenju. Zato je njegova navzočnost med visokošolci vedno vplivala nekako bojevito. V cerkvi je pridigal povratek k pravemu krščanstvu, izven nje pa je bil vnet sotrudnik in skrit voditelj nemških krščanskih socijalistov, ki so pod dunajskim županom Luegerjem dosegli najvišjo stopnjo razcvita. Znan je posebno Luegerjev izrek: «Napravil bom Dunajčane za kristjane. Pater Abel bo že dosegel vse, kar je treba.»

Avstrijski klerikalci izgubljajo v osebi patra Abla steber svoje stranke, dunajska socijalna demokracija pa hudega nasprotnika. In baš z njo veže patra Abla zgodovina političnih bojev v preteklih desetletjih. Kajti Abel je bil zagrizen nasprotnik Viktorja Adlerja in Pernerstorferja ter agitacije za odcepitev od Rima, katero sta vneto oznanjala Schönerer in K. H. Wolff. V boju proti nasprotnikom je patru Ablu dobro služil njegov ognjeviti temperament in njegova močna osebnost. Svoje poslušalce je umel vedno podžgati za svoje cilje, pridobival jih je navidez za cerkev, v resnici pa za klerikalno politiko, ki ji je cerkev samo agitacijsko sredstvo za dosego partijskih ciljev.

Koliko je vreden človek?

V ameriški državi Texas živi učenjak dr. C. A. Pierle, znan posebno po svojih ekscentričnih raziskovanjih. Njegova stroka je kemija, ki ga pa nič ne ovira, da ne bi posegal tudi v druge panoge, ki niso njegova domena. Evo, kaj je ta mož povedal o ceni, katero predstavlja človek:

Mož ali ženska, ki tehta okrog 75 kg, pravi dr. Pierle, ima komaj za tri sveče masti, vode, kolikor jo je treba, da se opereta dve rjuhi, železa za paličico, ki je tolika kakor prst, kalcija kolikor se ga porabi za pobeljenje kurnika, žvepla kolikor bi ga potrebovali, da ubijemo bolhe v srednjevelikem psu in za kavno skodelico sladkorja. Vse to skupaj stane v današnjih razmerah 40 Din, vsotico, katero zapravi človek v polovici dneva. Po tem računu torej zapravi človek povprečno dvakrat toliko na dan kolikor je vreden ves, kar ga je v koži.

Slabo bi se godilo ljudem, če bi jih cenili po tabeli kemije! Sam dr. Pierle bi moral kmalu priti do zaključka, da se ne izplača živeti od takšnih 40 dinarskih statistik!

Sleparski kvartopirci

Neki poštni uradnik na Dunaju je bil strasten kvartač. Bil je silno navdušen za igro preferans, katere tehniko je poznal zelo natančno. Prilika pa je nanesla, da je dobil za soigralca dva tovariša, od katerih je bil eden trgovski potnik, drugi gostilničar. V igri z njima je neprestano izgubljal. Ker je bil denar, ki ga je zabil v karte, precej velik, je naposled povabil prijatelje, naj pridejo kibicirat.

Rečeno, storjeno. Kvartači so metali karte na mizo, zraven pa so neprestano gestikulirali. Kadar se je eden izmed uradnikovih nasprotnikov popraskal po čelu, je drugi izigral domenjeno karto. Vrtanje v nos je pomenilo, da je treba izvleči pik, popravljanje las je pomenilo karo, metje rok pa srce. Tako sta se trgovski potnik in gostilničar ves čas sporazumevala in obrala reveža uradnika za težke novce. No, prijatelji so stvar izvohali, naznanili oba sleparja sodišču, ki je obsodilo trgovskega potnika na pol leta, gostilničarja pa na tri mesece ječe.

× *Požari v Tokiju.* «Morning Post» poroča iz Tokija, da sta tamkaj izbruhnila 15. t. m. dva požara v industrijskem delu mesta in uničila 350 hiš in večje število tvornic. Nad tisoč oseb je brez strehe. Škoda se ceni na četrt milijona funtov.

V glavnih vlogah najlepši, najboljši in najpriljubljenejši filmski igralci:

VLADIMIR GAJDAROV, MARCELLA ALBANI.

L. v. Ledebour, Olga Engel itd.

«Elitni Kino Matica» — vodilni kino v Ljubljani.

Senzacija!

Danes svečana premijera največjega, najlepšega, najboljšega in najmogočnega ruskega velefilma

„Beg na troiki"

Kolosalna režija. — Izvanredna igra. — Do skrajnosti napeta in velezanimiva vsebina. — Prekrasni naravni posnetki. — Ljubav mladega velikaša in devojke iz naroda. — Tajni sestanki nihilistov. — Zarote. — Maščevanja nihilistov. — Kozaki in carska vojska. — Sibirija. — Beg iz Sibirije po nepreglednih snežnih poljanah. — V potujočem cirkusu. — Zmijski ples. — Bomba pod generalovo palačo. — V temni zimski noči nosi carjev kurir tajno povelje — spas mladega življenja... Krasen in zelo efekten konec. *Najlepše od najlepšega,* se glasi kritika vseh inozemskih časopisov za ta grandijozni in prekrasni umotvor. — Oba dela predvajamo neskrajšana v enem sporedu pri navadnih cenah. Pri vseh predstavah sodeluje veliki prvovrstni, originalni ruski balalajka-orkester. — Preskrbite si pravočasno vstopnice! — Ne zamudite ogledati si ta največji in najlepši ruski velefilm vseh časov. — Predprodaja vstopnic od pol 11. do pol 1. in od 3. naprej.

Sokol

Pevske in koncertne točke na akademiji na Taboru

Na otvoritveni slavnosti sokolske dvorane na Taboru v soboto, dne 27. novembra 1926 sodeluje godba Dravske divizijske oblasti pod osebnim vodstvom višjega kapelnika gosp. dr. Čerina, in sicer igra kot uvodno ločko pesem: Hej Slovani, nakar sledi takoj predigra iz Smetanove opere Libuša, veličastna skladba češkega mojstra - skladatelja. Poleg tega spremlja vojaška godba tudi vso dramatično scenso: «Zgodovina in gradba Tabora» z raznimi komadi, ki so v skladu s posameznimi prizori in slikami scene.

Drugi del koncertnega programa pa tvorijo pevske točke. Iz naklonjenosti do Sokola I. bo zapela priznana in priljubljena solistinja naše opere gospa Lovšetova tri pesmi, in sicer Prohazkovo: Poslednja noč, Glierevo: Tajna ljubav in Pavčičevo: Ptiček poje. — Gospod Holodkov si je izbral za to akademijo Arijo kneza Igora od Borodina in romanco Smrt od Grečaninova. Vse točke obeh solistov bodo nudile torej prvovrstni umetniški užitek in bodo ljubki vložki med ostalimi točkami sporeda. Oba solista spremlja na klavirju gosp. dr. Švara.

Sodelovanje pri akademiji sta obljubila tudi dva naša najboljša zbora. Pevski zbor Sokolov, ki ga je sestavil br. Juvanec iz najboljših pevcev Sokolov, in ga osebno vodi, poje na akademiji Juvančevega Pastirja s tenorskim in baritonskim solom. Priljubljena in mogočna skladba bo pod taktirko komponista samega gotovo prišla do največje veljave in nudila največji užitek. — Mešani zbor «Ljubljanskega Zvona» pod vodstvom svojega pevovodje br. Z. Prelovca bo dal Adamičevo: Kresovale tri devojke, ki bo ožgala vse ljubitelje pesmi.

Kakor kaže ves spored koncertnega dela akademije, se je Sokol I. potrudil, da bo ob svoji slavnostni otvoritvi krasne dvorane občinstvo tudi v tem pogledu popolnoma zadovoljil. Uverjeni smo, da bo dvorana dobro prestala prvo poizkušnjo in se bo izkazala kot pripravna za večje glasbene prireditve, zato bo tudi občinstvo, ki ljubi koncerte, gotovo posetilo prireditev, da se tudi v tem oziru prepriča, kaj je Sokol I. dosegel s svojo zgradbo.

Celotni spored akademije na Taboru. 1.) Hej Slovani. Godba Dravske divizijske oblasti. 2.) B. Smetana: Predigra iz opere Libuša. Godba Dravske div. oblasti. 3.) E. Gangl: Pesem o solncu in svobodi. Deklamirata sestra dr. Kambičeva in br. D. Rak. 4.) Prof. O. Šest: Zgodovina in gradba Tabora, dramatična scena. Izvajajo vsi telovadni oddelki Sokola I. s spremljevanjem godbe Dravske divizijske oblasti. Sceno vodi avtor sam. 5.) a) Prohazka: Poslednja noč. b) Gliere: Tajna ljubav. c) Ptiček poje. Poje ga. Lovšetova, na klavirju spremlja gosp. dr. Švara. 6.) a) Borodin: Arija kneza Igora. b) Grečaninov: Smrt, romanca. Poje g. Holodkov, na klavirju spremlja g. dr. Švara. 7.) N. Svetlič: Vzorne proste vaje. Izvajajo člani. 8.) Z. Ruglieva: Vaje s tamburini. Izvaja ženski naraščaj. 9.) F. Juvanc: Pastir, moški zbor s tenorskim in baritonskim solom: poje pevski zbor Sokolov pod vodstvom br. Juvanca. 10. R. Ryška: Skupine na mizi. Sestavlja moški naraščaj. 11. Z. Ruglieva: Vaje z razsvetljenimi kiji, izvajajo članice. 12. E. Adamič: Kresovale tri devojke, poje mešani zbor Ljubljanskega Zvona pod vodstvom br. Z. Prelovca. 13. Vaje na visoki bradlji in na drogu, izvajajo izbrani telovadci.

Vstopnina k slavnostni akademiji. Sedeži v parterju po 30, 25, 20, 15 in 10 Din, v ložah po 30 Din, na balkonu po 20 Din; stojišča po 8 Din. Predprodajo vstopnic je iz prijaznosti prevzela Narodna knjigarna v Stritarjevi ulici. Za občinstvo je najpriklad-nejše, da si nabavi vstopnice pravočasno v predprodaji. — Vnanji gosti, ki želijo sodež za slavnostno akademijo, naj ga rezervirajo brzojavno pri br. Vrečarju, Ljubljana, Tiskovna zadruga. Vstopnice dvignejo v soboto pri imenovanem bratu ali pri blagajni na Taboru do pol 8. — Kakor čujemo, je povpraševanje po vstopnicah precej živahno, zato naj si jih vsakdo pravočasno preskrbi, da ne bo prepozno.

Ljubljanski Sokol naznanja, da se vrši v nedeljo 28. t. m. v društveni telovadnici v Narodnem domu ob 10. dopoldne tekma moške dece, na katero vabimo cenj. roditelje in vse prijatelje sokolskega naraščaja; vstopnina 8 Din, naraščajniki in deca ne plačajo vstopnine. Opozarja se nadalje na svečano zaobljubo novega članstva, ki se bo vršila na praznik Ujedinjenja **1. decembra** ob pol 12. dopoldne v društveni telovadnici. Pred zaobljubo članstva bo ob 11. zaobljuba naraščaja in dece v smislu sklepa JSS v Djakovem, glede obvezne in stalne prepovedi uživanja alkoholnih pijač in pušenja. — Ob tej priliki se bodo izročile diplome praške naraščajske tekme, naraščajski tekmovalni vrsti našega društva, ki si je priborila drugo mesto. **Dne 5. decembra** pa nas obišče kakor doslej še vsako leto, Miklavž s sijajnim spremstvom, in sicer obdari ob 3. popoldne sokolski naraščaj in deco, zvečer ob 8. pa članstvo in prijatelje Sokolstva. 1478

J. Konoplin:

Črni križ

Na okna je z mokro roko trkala noč. Julijska nemirna, viharna noč. Upihnil sem svečo ter dolgo ležal v temi z odprtimi očmi, premišljujoč o tem in onem.

Okrog polnoči sem iz sosednje sobe začul glas. Že teden dni se moj sosed ponoči pomenkuje z Bogom v vedno istih vprašanjih. Bil sem sicer že vajen njegovega donečega glasu, ali danes so me ves čas vznemirjale in obhajale slabe misli, slične onim mojega soseda. Zatorej sem poslušal njegov pogovor.

— Da, da, razumem Te, čisto te razumem — je začel. — Ti si nalašč zase izmislil nebo, prav nalašč. Tam Te ne more nihče doseči, — seveda, saj je nemogoče. A odpuščam Ti tudi to, le bodi, kjer sam želiš. Povej mi samo, zakaj si posul svoje bivališče z zvezdami, ga okrasil z bleščečimi lučkami, razsvetlil ga z ogromnim solncem ter obesil luno kot srebrnkasto svetiljko v tej brezmejni daljavi. Mar zato, da bi Ti ljudje zavidali? Le poglejte, ljudje, le poglejte, kakšno bivališče imam Jaz, bivališče, tako neskončno, sijajno, prelestno . . . Povej vendar, zakaj? Vem, da porečeš, da si prižgal vse te lučke le zaradi nas, Svojih sužnjev. Toda nikar ne pozabi, da sem že prestal biti Tvoj suženj, in sicer od onega jutra, ko si me pahnil z visokega odra tam pri cerkvi.

— Da, tedaj zaradi nas ljudi? . . . Recimo, di si se s tem opravičil. Toda ne dam Ti še miru, imam še mnogo vprašanj.

— Seveda, že zopet delaš resen in žalosten obraz ter me gledaš z mračnimi očmi. O, prav dobro poznam to, je pač Tvoja navada, kadar govoriš z nami. Torej . . . da, kaj sem že hotel vprašati?

Sosed je utihnil.

— Aha, — je zopet nadaljeval — torej . . . lučke . . . Pa naj le bo, kakor je! Odpusti mi, saj nisem modrijan, pametno misliti ne umem in proučevati Tvoje neskončnosti sploh ne maram.

— Če si nas že prekosil, zmagal nad nami s svojo brezsrčno tajno, potem naj le bo vse tako, kakor hočeš Ti, saj si vendar Bog!

— Če pa si Bog, ali se imam pravico obrniti do Tebe, a ne kot suženj, to povdarjam še enkrat, ampak kot zemljan, sicer premagan po Tebi, a vendar zemljan. Da, da, kajpak da imam to pravico, saj tega pač tudi sam ne tajiš. Prav imaš, zakaj sicer bi se Ti vse smejalo.

— Torej Te vprašam, zakaj nas tako mrziš? Vem, da si napisal o sebi tu na zemlji mnogo lepih knjig. Berite jih in verujte vame! Jaz pa Ti rečem, da ne bom verjel, dokler se ne pomeniš z menoj odkritosrčno, prijateljsko in dokler ne razjasniva najinih odnošajev. Si razumel? Jaz trdim, da nas mrziš. Si morda drugačnih misli? Dobro! Pa mi povej, čemu si izmislil strašne vojske, krvave revolucije, maščevanje in še mnogo drugih takih grozot? Saj, če si vsemogočen, bi pač lahko odpravil s sveta ne le vse te strahote, ampak tudi že samo misel nanje. Preprečil bi lahko tako misel že mnogo prej, preden postane istina, ki jo vidimo in čutimo. Ali ni res?

Slišalo se je, kako je sosed bobnal s prsti po mizi.

— In potem, če se Ti res smilim in če nas ljubiš, zakaj moriš tisoče in tisoče ljudi z gladom? Ali si že videl umirati ljudi? Si videl kdaj njihova otrpla telesa, skaljene, motne, objokane oči? A? Si že bil kdaj ponoči na pokopališču? Si že videl, kako tam slastno gloda sestradana, znorela, podivjana mati trupelce svojega lastnega otroka?

Sosed je zopet obmolknil.

— Nisi bil tam, a pojdi vendar enkrat in poglej! — je nadaljeval. — Pa kako moreš trditi, da nisi nič vedel o tem, saj vendar vse vidiš in vse veš. Ni res tako? Zapovedal si nam tudi to, da naj ljubimo otroke, kar je čisto prav; zato mi pa povej, zakaj si potlej danes Ti zdrobil s tramvajskimi kolesi neki deklici nožice in zmečkal njeni materi glavo?

— Če si usmiljen, Ti bi ne bilo treba dovoliti, da je zmrznil oni starček, saj se spominjaš, lansko leto je bilo, tisti berač z redko brado, slepimi, solznimi očmi, oblečen v same cape, ne bi bilo treba . . . Zakaj si torej to dopustil?

— In nedavno si potopil tam-le na morju, ne daleč od obale parnik. Zakaj to? Saj si gotovo vedel, koliko je bilo na njem otročičev, žensk in starčkov? Zelo mnogo jih je bilo! Že celo vrsto let niso videli ti ljudje svoje domovine, svojih mater, bratov, sester in mož! Ti pa si jim poslal grozanske valove, zdrobil si ladjo in potopil vse baš tedaj, ko so bili že čisto blizu doma . . . Saj si vendar nekdaj sam dopustil, da so hodili ljudje po vodi . . . Le spomni se Galilejskega jezera!

Zopet molk.

— Včeraj pa si pognal strelo — je nadaljeval sosed — v hišo čuvaja Naceta, ko je bil ravno z ženo na polju in si mu zažgal dvoje otrok. Zakaj pa tako? Si videl, kaj je bilo potem? Vsa vas je bila v plamenu. Moški so begali okrog s strašnimi, divjimi obrazi, kričali, plakali, stokali. Ženske so polivale otroke, letale po pogorišču, se opekle, ranile svoja deteta, vpile s strašnim, neznanskim glasom. Kaj se pa vse to pravi?

Sosed je zopet utihnil. Veter je raztrgal oknice in butal ž njimi ob zid. Slišalo se je močno bobnenje dežja po steklih.

Poslušal sem dalje.

— Vidiš, — je zopet nadaljeval sosed še bolj glasno — povem Ti take reči, da mi moraš kar naravnost odgovarjati, brez vsakega modrovanja, popolnoma prosto, tako prosto, kakor Ti dajem jaz svoja vprašanja.

Moj sosed je nameraval povedati nov stavek, toda kar nenadejano ga je pretrgal. Zunaj je temo preklal silen blisk in takoj na to je močno zagrmelo. Kot pojemajoč odmev se je slišalo to grmenje v daljavi. Zopet sem slišal:

— Kaj pa naj to pomeni? Ali ugovarjaš? Se jeziš? O, če je tako, potem se moji predniki niso motili, ko so rekli: «Ti se jeziš, torej nisi imel prav . . .»

Zopet se je močno zabliskalo. Čakal sem, da je zagrmelo, nato pa sem pozorno stregel na vsako sosedovo besedo, ko je zopet nadaljeval:

— Mogoče si me hotel s tem grmenjem ostrašiti? Zaman! Upam, da Ti je že davno znano, da se Te več ne bojim.

Grozen tresk je pretresel zrak nad mestom. Hud veter je silovito zaloputnil oknice, jih strgal s tečajev ter jih vrgel na kameniti pločnik.

— Aha, si bolj trdovraten, kakor sem mislil! — je s tresočim glasom hitro nadaljeval sosed. — Torej Ti povem, da sem Te danes prodal . . .

— Ali se spominjaš mojega brata Jude? Nu, torej sem jaz drugi Juda.

Zunaj je čedalje huje divjala nevihta. Razlegalo se je grmenje kakor bučanje morskih valov. Med modrikastim, žarečim bliskanjem je lil neprijeten pust dež. Premetavaje se po vroči postelji, sem čutil, da moram, če bo trajal sosedov brezverni, glasni pogovor le še deset minut, skočiti pokonci ter začeti divjati po sobi gor in dol, omočen od sopare in pa od notranjih bolečin.

— Da, prodal sem Te — je zopet nadaljeval sosed. — Verižniku tam na trgu sem Te prodal za pet srebrnih rubljev. Štirideset let sem Te nosil na prsih in tudi v srcu . . . Se spominjaš, kakšen si bil? Na črnem križu si visel, zavit v prt. Roke in noge pribite z žreblji . . . Zdaj pa je vsega konec. Ni Te več niti na meni niti v meni . . . Mogoče bi se rad pobotal z menoj? Prosim! Toda, dokler mi ne odgovoriš na vsa moja vprašanja, Ti ne podam roke. Premisli do jutri, časa imaš dovolj.

Sosed je končal svoj pogovor z Bogom, a še dolgo potem je nekaj godel in mrmral.

Zaspal sem.

. . . Zjutraj so ga našli obešenega. S pasom nočne halje se je na hodniku obesil pri obešalniku. V skrivljenih črtah njegovega obraza so ostala nerešena mučna in težka vprašanja, ki je ž njimi nadlegoval Boga in ki so mu pretresla možgane.

POČAKAJTE! SREČA NA POTU!

Kdor želi kupiti srečke državne razredne loterije, naj jih naroči takoj po dopisnici ter naj vpošlje na naslov:

ZADRUŽNA HRANILNICA, Ljubljana Sv. Petra cesta,

za celo srečko 100·— Din. za pol srečke 50·— Din, za četrt srečke 25.— Din·—. Zrebanje I. razreda XIII. kola se vrši dne 11. januarja 1927.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5·—.

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1·—. Najmanjši znesek Din 10·—.

Obrt

Trajno kodranje, vodno ondulacijo in barvanje las izvršuje **Podkrajšek, frizer v Ljubljani.** 243

Avtomobile vsakovrstne in motorna kolesa popravlja najbolje najhitreje in najceneje Florjančič Karlovška cesta 22.

STAMPILJE pečate etikete, graverstvo SITAR & SVETEK LJUBLJANA Sv. Petra cesta 6

Vulkanizira vse vrste gumija parne vulkanizacija P. Škafar v Ljubljani. Rimska c. 11. 270

Iščem mesnico na prometnem kraju. Ponudbe na naslov: Poštno ležeče Moravče 115. 34964

Pekarno dobro idočo, dam pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Dopise na upravo «Jutra» v Mariboru pod «80.000». 34972

Ivan Magdič, krojač Ljubljana, Gledališka ul. 7 se priporoča za jesensko sezono. 34931

Službe dobe

Vajenca marljivega, dobrega risarja, ki je dovršil nekaj razredov srednje šole, sprejme grafično podjetje. Ponudbe pod «Lepa bodočnost 6» na oglasni oddelek «Jutra». 34870-a

Trg. pomočnika sprejmem v večjo trgovino mešan blagu na Notranjskem. — Biti mora posebno v manufakturi zmožen in spreten prodajalec. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34829

Slovenko inteligentno gospodično iz ugledne rodbine, z absolutno trg. akademijo, iščem za mesto samostojne **knjigovodkinje.** Imela bi širok delokrog v nadzorstvu velikega obrata z več filijalkami ter bi obenem vodila gospodinjstvo samostojnemu gospodu — V slučaju sporazuma ženitev ni izključena — Ponudbe s priloženo fotografijo pod šifro «Oficir — vojni invalid», Poštansko sandoče br 309 — Sarajevo 34498

Damsko frizerko iščem za novoustanovljeni moderni salon. Reflektiram samo na samostojno moč z referencami. Nastop s 1. decembrom. — Ponudbe z navedbo zahtev na naslov: **Ivan Svetec, Novo mesto,** Trg kraljeviča Petra. — Stanovanje v hiši ali privatno; služba stalna. 34862

Učenca pridnega, sprejme pekarna Pušnik, Dravograd. 34786

Trg. pomočnika skladiščnika — pridnega, energičnega, poštenega in zanesljivega, vojaščine prostega in kavcije zmožnega sprejmem s 1 januarjem 1927 ali tudi poprej. Ponudbe s prepisi spričeval na oglasni oddelek «Jutra» pod «St. 1888». 34776

Zastopnike za prodajanje patentirane novosti, iščem povsod. Cenen predmet — velikanska razpečava! Največji zaslužek. Ponudbe na naslov: Edo Pinko, Zagreb, Gajeva ulica 47. 34916

Mladeniča iščem za vsa domača dela. Poizve se v gostilni Cinkole, Kopitarjeva ulica 4. 34935

Stalna služba je zagotovljena tistemu, ki posodi 15.000 Din. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Dobra plača 15». 34934

3—4 klarinetiste boljše moči, če mogoče vsaj eden solist, iščem. Prošnje z referencami in spričevali na kapelnika vojne godbe v Prizrenu. 34960

Izurjeno šiviljo sprejmem. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34781

Službe iščejo

Službo v lekarni išče laborantinja, zmožna vsakega lekarniškega dela in z dobrimi spričevali. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Laborantinja» 34869

Mesto hišnika iščeta zakonca brez otrok. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34861

Perfektna krojačica išče mesta; gre šivat tudi v hiše. Ponudbe pod šifro «Perfektna 8» na oglasni oddelek «Jutra». 34968

Trg. pomočnik mlajši, dobro verziran v mešani stroki, išče primerne službe. Cenjene ponudbe na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Stev. 350». 34974

Krojaški pomočnik vajen tudi dela uniform, dober in zanesljiv, išče službo za malo delo. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34833

Prodajalka izučena tudi v predtiskarlji išče mesta v kaki trgovini v Ljubljani. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34825

Knjigovodja in korespondent z večletno prakso želi premeniti dosedanje mesto. Gre tudi izven Ljubljane. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Prvovrsten 15». 34828

Mesto gospodinje na večjem posestvu išče vsestransko izobražena gospa. Ponudbe pod značko «Sprejna 87» na oglasni oddelek «Jutra». 34787

Lesni manipulant popolnoma vešč v lesni stroki išče službo kot skladiščnik, žagovodja ali prejemalec lesa. Govori več jezikov. Cenjene dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «Manipulant 347». 34726

Krojaški pomočnik išče delo. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Marljiv 76». 34940

Kontoristinja izvežbana, z večletno pisarniško prakso, zmožna tudi večje podjetje samostojno voditi, iskreno želi mesto kontoristinje ali blagajničarke pri kakršnemkoli podjetju. — Pismene ponudbe prosi na oglasni oddelek «Jutra» pod «Točna in korektna». 34280-a

Šivilja perfektna, vsestransko izvežbana, hodi šivat na dom — gre tudi v krojaški atelje, trgovino, kot potnica ali blagajničarka. Naslove pustiti v oglasnem oddelku «Jutra» pod šifro «Ceno». 34952

Pisarniška moč s prakso v lesni trgovini išče mesta. Dopise na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Samostojen in spreten». 34955

Štepariča ki gre tudi izven Ljubljane, išče dela. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34944

Perica ki opravlja tudi druga hišna dela, hodi na dom. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Zanesljiva». 34925

2 trg. pomočnika mlajša, vešča meš. stroke, želita premeniti mesto — najraje kje v Ljubljani. Nastopita lahko takoj. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «19» in «22». 34917

Pouk

Pisnega učitelja kateri more dnevno po par ur vežbati par gospodov, iščemo. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod značko «Takoj 95». 34893

Prodam

Drva trastove odpadke od parketov dostavlja po nizki ceni na dom parna žaga V. Scagnetti Ljubljana, ta gorenjskim kolodvorom — Pri odvzemu večje množine znaten popust 198

Polnojaremnik hitro tekoči, 55 cm, kateri se nahaja še v obratu, naprodaj. Naslov pove oglas. oddelek «Jutra». 34846

Furnirje različnih vrst oddam po nizki ceni en bloc. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Ugodna prilika 71». 34971

Posteljo prodam Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34978

Avtomobilisti, pozor Za slabe ceste so neobhodno potrebni Amortizerji Hartfort (Stossdämpfer). — Dobavno po najnižji ceni pri tvrdki O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 11. 34970

Železno peč in marmornat umivalnik prodam v Hrenovi ul. 17/I, št. 3, od dveh naprej 34967

Pisalno mizo amerikansko, otroško garnituro za sedenje, krojaško pupo prodam v Gledališki ulici št. 6/III. 34976

Puškinih kopit 2500 komadov suhih, lepih, orehovih, prodam takoj po nizki ceni. Blago se ogleda pri J. Cop, lesna trgovina, Moste, p. Žirovnica (Gorenjsko). 34836

Austro-Fiat sedemsedežni, 24 HP v dobrem stanju takoj za voziti, nova pneumatika, pripraven za taksametar ali lahki tovorni avto po bagatelni ceni naprodaj — Ogled pri Barešiću na Dunajski cesti 12 34407

BSA motocikelj 5 HP, z alj brez prikolice, skoro čisto nov, poceni naprodaj. Ogleda in poizve se pri S. Kenda, zastopstvo BSA moto v Mariboru, Tattenbahova 19 34818

Prodaja pohištva V četrtek dne 25 novembra ob 3 uri popoldne bo v Ljubljani, Komenskega cesta št. 18 na prostovoljni javni dražbi razprodano v konkurzno maso Kralj in Bolha spadajoče pohištvo, pisarniška oprava itd. Pojasnila daje dr. Ivan Modic, odvetnik v Ljubljani, Gradišče 10. 34797

Avto «Peugeot» dvosedežni, malo rabljen, z najboljšo opremo proda Fortič, Slomškova ulica 17 34789

Umetniško pohištvo (Brandmalerei) za ljubitelje, zaradi odpotovanja zelo ceno naprodaj dnevno od 9 do 18. ure pri Gree, Sv. Petra nasip št. 71/I levo. 34702

Motor na surovo olje Original Crosley, sistem «Otto» — Manchester, 12.5 HP, prodam po ugodni ceni. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34638

Božična drevesca lepe smreke dobavlja na vagone po 5 Din fco dolenjska nakladalna postaja. Naprodaj tudi 60 vagonov **bukovih drv** Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Božično drevo».

Osebni avto štirisedežni, prodam zelo ugodno radi opustitve. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34951

Za Miklavža! Otroški zložljiv stolček, dobro ohranjen, prodam. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34924

Bencinmotor 3 HP, dobro ohranjen, prodam za polovično ceno. Pismene ponudbe pod šifro «Dober izdelek» na oglasni oddelek «Jutra». 34865

Čevljar. šival. stroj «Singer» prodam. Naslov pri podružnici «Jutra» v Mariboru. 34904

Nakovalo št. 1 za kovače in ključavničarje prodam zelo poceni. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Dobro ohranjeno 9». 34866

Stružnico rabljeno, 2.500 mm strožne dolžine, 400 visočine konic, — merjeno od poglobitve strožne postelje, pripravno za ključavničarje in kovače, prodam za 6000 Din. Pismene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Priložnostni nakup 75». 34863

Novo prečno žago za hlode, dobro ohranjeno, fabrikat Stocker, prodam za 7500 Din. Pismene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Skoraj nova 3». 34864

Opalograph razmnoževalni aparat, skoraj nov, 36 × 48, kompl. 1600 Din — dostavljen na dom. Poniklljano kopirno prešo, pripravno za gostilniško perilo, proda za Din 280 Soršak, Maribor, Majstrova 18. 34905

Kupim

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah **Černe — juvelir** Ljubljana, Wolfova ul. 3. 64

Opravo za špec. trg. kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Dobro ohranjena 10» 34851

Zlatnike kupujem in plačam dobro F. Čuden — Ljubljana, Prešernova 1 258

Dinamo za ca. 30 Atm., 110 ali 120 voltov kupim. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34844

Gnetilnik za stiskanje surovega masla kupim. Ponudbe z natančnim opisom in ceno na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Buter». 34773

Kočijo enovprežno, lahko, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Ceno». 34942

Igrače za deklico kuhinjsko kredenco ali omaro in voziček dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Igrače». 34936

Radio 2- ali 3cevni, oziroma posamezne dele, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Radio» 34956

Transmisijo 30 mm × 1500 mm prem. z 2 ležajema in konsolo kupim. Ponudbe pod značko «186» na oglasni oddelek «Jutra». 34950

Štelaže za pisarno kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Štelaže». 34953

Glasba

Gramofon dobro ohranjen, s 50 ploščami prodam. Naslov v oglas. oddelku «Jutra» 34943

Pridelki

Sir, presno maslo, salame in druge goveje ter ribje konserve kupujem stalno na veliko. Tvornice, ki se interesirajo naj se obrnejo po moj naslov v oglasni oddelek «Jutra». 34961

Med pristni, namizni, za potice nudi po Din 22.50 kg A. Maček, velečebelar, Vrhnika 34791

Ječmen za krmo ugodno proda «Adrija», tovarna sladne kave, Glince. 34665

Jabolka in orehe kupim. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Na deželi». 34927

Lepe orehe nudi po ugodni ceni tvrdka I. Knez, Gosposvetska c. št. 3. 34920

Korenja 3—4000 kg ima naprodaj Anton Černe, posestnik v Zgornji Šiški 34641

Posest

Vili slično hišo boljšo, kupim v Ljubljani ali predmestju. Plačam takoj. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Takojšnje plačilo 87». 34887

Trgovska hiša na najprometnejši cesti v Ljubljani zelo ugodno naprodaj. Ponudbe do konca novembra pod «I. A. 16» na oglasni oddelek «Jutra» 34856

Posestvo obstoječe iz 5d oralov zemlje, s pripadajočimi hišnimi in gospodarskimi poslopji oddam pod ugodnimi pogoji v najem. Vpraša se v Mariboru, Cankarjeva ul. št. 10. 34425

Vilo ali hišico enodružinsko, v dobrem stanju takoj kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Lepa lega» Posredovalci izključeni. 34810-b

Hišo s pekarijo in gospodarskim poslopjem ter vrtom prostovoljno po zelo ugodni ceni prodam na zelo prometnem kraju na Bledu. Naslov v oglas. oddelku «Jutra» 34910

Enonadstropno hišo v najboljšem stanju v Mariboru proda Ivan Hols, Maribor, Koroška cesta 24. 34768

500 Din dobi kdor preskrbi majhno posestvo ali majhno, dobro idočo gostilno blizu kolodvora do 15. decembra v najem. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Stajerce». 34914

Nova hiša z veliko delavnico, primerna za vsako obrt in nekaj zemljišča blizu kolodvora, se sodnijsko na javni dražbi proda dne 26. novembra t. l. v Sevnici ob Savi št. 203. 34801

Lokali

2 pisarniški sobi v bližini sodišča oddam takoj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34929

Trgovino v zvezi z zajtrkovalnico oddam s 1. decembrom. — Istotam tudi **stanovanje** s 1. januarjem. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34955

Lokal pripraven za manjšo špecerijsko trgovino, na prometnem kraju vzamem z novim letom v najem. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Točen». 34947

Lokal z izložbo na prometni točki Ljubljane, zamenjam za 2 svetli sobi, pripravni za krojaštvo. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod značko «Zamenjava 34». 34946

Stanovanja

Stanovanje 2—4 sob in kuhinje išče mirna stranka brez otrok takoj ali s 1. decembrom. Plača tudi naprej. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Stanovanje 17». 34898

Prazno sobo lepo in veliko takoj oddam na Kodeljevem. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34706

Opremljeno sobo lepo, s posebnim vhodom in električno lučjo, blizu gl. kolodvora takoj oddam. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34958

Sobo lepo opremljeno, pri samo dvoštevilni rodbini oddam stalnemu, solidnemu gospodu, ki bo imel vedno prijeten mir in red. Reflektanti naj pošljejo ponudbe pod «Lepa soba v mestu» na oglasni oddelek «Jutra». 34734-a

Opremljeno sobo s vhodom iz stopnišča takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34957

Prazno sobo iščem od gospodarja. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Učiteljica». 34928

Sobo oddam 2 gospodoma. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34761

Kapital

Družabnika išče poljetnik, ki ima krasne lokale v sredini mesta in zasigurane odjemalce za svoje izdelke. — Potreben kapital nad 100.000 Din. Dopise z navedbo glavnice in drugih pogojev na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Hiter zaslužek». 34966

Družabnika z 20.000 Din iščem za dobro idočo pekarno. Dopise na podružnico «Jutra» v Mariboru pod šifro «Takoj». 34973

Družabnik s kapitalom od 30—50.000 Din se sprejme v trgovino z mešanim blagom na Dolenjskem. Sodelovanje ni pogoj. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Zaslužek». 34911

S 30.000 Din bi sodeloval pomočnik v svrho povečanja obrata v že obstoječi špecerijski trgovini. Z resnim pomočnikom ali pomočnico pričnem tudi na novo. — Vprašanja na oglasni oddelek «Jutra» pod «Promet». 34948

Dopisi

Izobražena gdč. želi v svrho prijateljstva dopisovati z inteligentnim, starejšim gospodom. Dopise pod šifro «Mladost je sreča» na ogl. oddelek Jutra. 34915

«Miramar 8» Ta teden še nemogoče. Več pismenol 74875

Dve gospodični želita znanja v svrho duševnega razvedrila z dvema gospodoma. Dopise na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Ivica in Pepica». 34909

Ženitve

Obrtnik srednjih let, ki ima nekaj denarja, išče pridno družico, da pomaga graditi svoj dom. — Ponudbe pod šifro «Ljubi dom» na ogl. oddelek «Jutra». 33950-a

Živali

2 konja fuksa, 4 leta stara, s popolno angleško vprego in lahkim vozom ali novim kolesljem prodam. Naslov pri podružnici «Jutra» v Mariboru. 34975

Razno

Pisalni stroj potrebuje nujno pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» — Kdo bi mu ga cenó prodal? — Ponudbe pevovodji Preloven. 34930

Snežne čevlje sprejema v popravilo tvrdka **M. TREBAR,** LJUBLJANA Sv. Petra cesta 6

Priporoča se **damska konfekcija in modni atelje T. Kunc** Mestni trg LJUBLJANA Pod Trančo 2

„SPECTRUM“ d. d. inž. Kopista, Dubsky in Krstič, tvornica ogledal in brušenega stekla, Ljubljana VII, Medvedova ul. 38, tel. 343 Zagreb, Beograd, Osjek, Središnjica: Zagreb

Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vsteklevanje v med. Fina, navadna ogledala. 82

Zahvala. 12/25

Vsem prijateljem in znancem, ki so nam povodom bolezni in smrti našega dragega očeta

Matevža Kemperle

stali ob strani, se tem potom iskreno zahvaljujemo. Posebno pa se še zahvaljujemo mestni občini ljubljanski, g. J. Turku in Prostovoljnemu gasil. in reš. društvu za izredno naklonjenost, ki smo je bili deležni.

Obenem se zahvaljujemo tudi darovalcem vencev in šopkov.

Ljubljana, 24. novembra 1926.

Žalujoča rodbina KEMPERLE.

Hipotekarna banka jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani (prej Kranjska deželna banka)

Brzojavi: Hipotekarna — Telefon 173

izvršuje vse bančne posle in transakcije

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju

ter daje vsakovrstne kredite in predujme. Nakup in prodaja valut in deviz.

58 a

Za uspeh je potrebno zdravje.

Dokler je naše zdravje popolno, a delo, katero se mora izvršiti, zmerno, močnemu človeku ni treba posebno skrbeti za hranjenje; ali ako delo raste, je potrebno, da se človek vzdržuje nekoristnih in škodljivih jedil in da rajši uživa tista, ki dajejo večjo moč telesu oziroma mozgu.

OVOMALTINE

ki obsega hranljive sestavine mleka, svežih jajc, sladkobe in kakao, je za naš organizem neusahljiv vir energije. Vzeti samo eno skodelico pomeni, zavarovati potrebne moči za ves dan.

Razdražljive pijače kakor čaj, kava, alkohol, nimajo drugega kakor trenotno delovanje, a ako tisto prestane, postane organizem še slabejši kakor je bil preje.

Koncentrirana hranljiva sredstva kakor OVOMALATINE obsega nasprotno stalno moč.

Ovomaltine se dobi v vsaki apoteki in drogeriji po ceni: 218

100 gr 18·50 Din, 250 gr 36·25 Din, 500 gr 63·25 Din.

Zahtevajte poskusno pošiljatev, sklicujoč se na ta list, od

Dr. A. WANDER d. d. tovarna farmacevtskih in dijetetnih preparatov ZAGREB, Jurjevska ul. 37

M. Zévaco 16

Papežinja Favsta

Roman

»Belgoder? Nisem ga mogel najti. K ‚Dobri nadi' se ni vrnil.«

»In kaj pravi krčmar?«

»Na vse bogove se kolne, da ne ve ničesar!«

»Morali bi ga pretepsti, to bi mu razvezalo jezik. In...?«

»To je vse, Pardaillan... Izpraševal sem ljudi, begal kakor blazen po ulicah okoli Grèvskega trga, vrnil se v gostilno... vse zaman! In zdaj sem tu... ves obupan, nesrečen do smrti!...«

Pardaillan je pomolčal. Premišljeval je, raztreseno božaje psa, ki mu je držal glavo na kolenih.

»Da,« je zamrmral naposled kakor sam pri sebi, »čas, ki živimo v njem, je doba nasilja, ropov, umorov in črnih nakan... A komu more biti do tega, da izgine uboga cigančica? Kdo ve? In kdo tudi ve, kdo utegne biti to dekle?... Kdo pozna Belgoderove zveze? Potuhnjen je kakor morski pajek...«

»Pardaillan! Čim delj vas poslušam, tem bolj me je strah...«

Vitez je skomignil z rameni. Nato so se ustavile njegove oči na psu. In zdajci je dvignil glavo ter vprašal:

»Imate li morda kako stvar, ki je bila njena last?«

Vojvoda je zardel, vzdihnil in potegnil izza telovnika vezeno svileno prepasko.

»Pobral sem jo včeraj v ciganovi telegi,« je zamrmral.

»Priznajte rajši, da ste jo ukradli,« se je nasmehnim Pardaillan. »Vrnite se domov, Svetlost, in čakajte me v Progarski ulici. Lahko da vam prinesem drevi ali jutri zjutraj kaj novic; imam namreč zanesljivega vodnika.«

Tako govoreč je spravil prepasko v žep, vstal izza mize in si popravil rapir.

»Vodnika imate?« se je začudil Karel.

»Na pot, Pipeau!« je velel vitez psu, ki je glasno zalajal. »Star si že, protinast in pameten kakor cerkvenec, a svojega gospodarja boš menda še umel voditi...«

Pipeau je važno pomigal z repom. Prav tedaj je krčmarica postavila na mizo prve dobrote kneževskega obeda. Ko je videla, da vitez odhaja, se je silno prestrašila.

»In kaj bo z vašim kosilom?«

»Vredno bi bilo cesarja,« je rekel Pardaillan ter z obžalovanjem vrgel oči po zapeljivo obloženi mizi.

»Vam je bilo namenjeno!... Kdo drugi bo zdaj vreden, da ga poje?«

»Kdo, draga Hugeta?« Pardaillanovo oko je zažarelo od prešerne dobrodušnosti. »Bog in bogme! Dati hočem dvema siromakoma priliko, da se najesta po cesarsko... Obljubite mi le to, da postrežete mojima gostoma, kakor bi stregli meni!«

»Obljubim vam, gospod vitez,« je osuplo zamrmrala Hugeta.

Pardaillan je veličastno stopil na hišni prag. Pred vrati se je ustavil in nekaj časa opazoval ljudi, ki so hodili mimo. Naposled je zagledal dva, ki sta se mu videla pripravna.

»Hejo!« je zaklical. »Izvolita noter, gospoda!... Da, da, vidva... veliki črnuh z vranjim nosom in dolgi suhec s svedrastimi očmi... vaju dva mislim! Vstopita in dovolita mi, da vaju povabim na kosilo!«

Sestradana razcapanca, ki so jima bile namenjene te besede, sta se najprej osuplo spogledala; nato sta se vzpela po stopnicah, klanjaje se vitezu malone do tal.

Ogorčeno godrnjanje ju je pozdravilo, ko sta stopila v izbo. Toda Pardaillan je spustil okoli sebe tako bister pogled, da se je godrnjanje izpremenilo v zadovoljen šepet in zmrdovanje, v vesele nasmeške.

Spoštljivo je odvel capina k mizi in jima je mignil, naj sedeta. Siromaka nista mogla verjeti svojim očem; nema od iznenadenja sta z odprtimi usti, izbuljenimi očmi in razširjenimi nosnicami strmela na Hugetine mojstrovine. Komaj ju je pripravil do tega, da sta se boječe, s pol krajca, spustila vsak na svoj stol. Zdelo se jima je, da sanjata.

»Nu, gospod Svedrovski, kako vam je ime?« je vprašal Pardaillan fistega izme obeh, ki se mu je zdel razboritejši.

»Picouica me zovejo, vaša Svetlost,« je odvrnil gost z globokim naklonom.

»Picouic ste?... Blagoglasno ime! Toda ne pitajte me s Svetlostjo, prosim vas!... In vi, gospod Vranski?«

»Croasse mi pravijo, vaša Svetlost...«

»Croasse? Čudovito, tako mi Pilata!... Svetlost pa nisem, zapomnita si že... Nu, gospod Picouic in gospod Croasse, lotita se teh sljuk in teh pastet in Bog vama jih blagoslovi! Pijta in jejta po mili volji: danes sta gosta viteza de Pardaillana... Gospa Grégoirjeva, evo denarja za potrošek mojih prijateljev.« Tako govoreč je dal krčmarici dva zlatnika. »Nikarite, draga Hugeta,« je dodal, videč, da se hoče braniti. »Pravica do mojih gostov je edino, česar vam ne bi odstopil za noben denar.«

»Naj bo!« je vzdihnila lepa krčmarica. »Toda preveč je... veliko preveč.«

»Če kaj ostane, vrnite gospodoma!«

To rekši je viteško pozdravil siromaka in krenil s Pipeaujem za vojvodo Angoulêmskim, ki ga je čakal na ulici.

Belgoderova orjaka Croasse in Picouic sta se plašno lotila cesarske pojedine. Njiju boječnost se je kmalu izpremenila v levji pogum...

Takrat, ko je stopil Pardaillan čez hišni prag, se je tiho odgrnila zavesa posebne sobice, ki je imela izhod na obe strani, v kuhinjo in v skupno izbo. Za steklenimi vrati se je pojavil mrk obraz in zri za vitezom, dokler ni izginil... Bil je spačen od sovraštva in bled od groze: obraz Maureverta, morilca Loize de Pardaillan, grofice Margencyjske.

VII.

Orgija

Vojvoda Guiški je imel samo eno ranljivo točko. Ta točka je bil njegov ponos. In človek s tako občutljivim ponosom je bil eden izmed najbolj temeljito varanih mož svoje dobe!

Katarina de Clèves, vojvodinja Guiška, je bila nepoboljšljiva. Kadar se je naveličala enega ljubimca, si je dobila drugega. Guise v svojem ponižanju je točil krvave solze. Otelove muke niso bile nič proti njegovim, Misel, da se mu smejejo zaradi ženine nezvestobe, mu je zastrupljala življenje; bila mu je višek vseh strahot. Toda zala, živahna in lahkomiselna Katarina je veselo trgala prepovedni sad in ni je n[illegible] oglo ostrašiti.

Sedanjega ljubčka svoje soproge vojvoda ni poznal; a bil je uverjen, da ga ima... saj drugače ni moglo biti... Da ga ne bi nič motilo in razburjalo v teh odločilnih dneh, je bil poslal Katarino na Lorênsko. Kakor smo zvedeli iz Favstinega pisma, je bilo tudi to zaman: razuzdanka je ostavila Pariz skozi ena vrata in se je vrnila skozi druga. Tu pa je bilo komedije konec. Začenjala se je drama...

Ko se je vrnil z Grèvskega trga v svoj utrjeni dvorec, ga je čakal sel, ki mu ga je napovedala Favsta. Sprejel ga je ob zaprtih vratih in je imel z njim dolg razgovor.

Drugi dan se je veliko ukvarjal z javnimi posli. Narekoval je pisma in dajal ukaze; Bois-Douplina, ki se je boril na barikadah, je imenoval za polkovnika Lige, Bussi-Leclerca za guvernerja Bastilje. H kraljici-materi, ki je vzlic sinovemu begu pogumno ostala v prestolici, in k predsedniku parlamenta je poslal poslance, da bi jima napovedali njegov poset. A sredi teh važnih opravkov je bil poln nestrpnosti in nemira; ljudje, ki so ga dobro poznali, so razločno opažali znake bližnjega viharja...

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša srčno ljubljena sestra oz. sestrična, gospodična

VANDA REITZ

v sredo, dne 24. novembra t. l. ob ¾8. uri zjutraj, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, po daljši in mukepolni bolezni nenadoma preminila.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil *v petek, dne 26. novembra 1926 ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Gosposka ul. 10, na pokopališče k Sv. Križu.*

Maša zadušnica se bo služila v stolni cerkvi Sv. Nikolaja v soboto, 27. novembra t. l. ob 7. uri zjutraj.

V Ljubljani, dne 24. novembra 1926.

ŽALUJOČI OSTALI.

Specijalna mehanična delavnica

za popravo pisalnih, računskih, kopirnih in razmnoževalnih strojev kakor tudi registrirnih blagajn — Razne tipke in pisave za pisalne stroje vseh sistemov spremenim po naročilu in vzorcu. Tehnična znamenja

LUD. BARAGA, Ljubljana, Selenburgova ul. 6, tel. 980

Zastopstva

sprejme dobro uvedena agentura za **Srbijo in Vojvodino**

Ponudbe na inseratni oddelek „Jutra" pod „Beograd" 12038

POTNIKA oziroma ZASTOPNIKA

sprejme veletrgovina vina s sedežem na Spod. Štajerskem. Točne ponudbe z navedbo zahtevkov je nasloviti na oglasni oddelek Jutra pod značko „VINSKA STROKA" V poštev pridejo le verzirane prvovrstne moči 12119a

Petar J. Nedeljković
djeneralštabni pukovnik

Angela Tičak
roj. Hajnrihar

poročena

V Ljubljani, dne 25. novembra 1926.

Milo Palmolive je narejeno iz palmovega in oljčnega olja, ki ga je slovita Kleopatra že pred dve tisoč leti uporabljala za olepšavanje.

SAVON PALMOLIVE

LIGNOSE

Puške, pištole

bezdimna municija originalna čahuri, pištolska municija

Generalno zastopstvo tvorničko skladišče

PIRA D. D., Zagreb
Račkoga ul. 7/d.

Oglas. 10299

Za namestitev Državnega veterinarskega bakteriološkega zavoda v Ljubljani se vzame v zakup zgradba, ločena od drugih bivališč, obstoječa iz vsaj 5 sob s pritiklinami, ki bi odgovarjala vsem potrebam označenega zavoda, in to na leto dni ter s pogojem, da se dogovorjeni najem more avtomatski podaljšati, ako se isti ne odpove v dobi treh mesecev pred potekom dogovorjenega roka.

Ponudbe naj se vpošljejo pismeno v zapečatenem zavoju, kakor zahtevajo to odredbe zakona o drž. računovodstvu, na Velikega župana ljubljanske oblasti, veterinarski referat v Ljubljani, Bleiweisova cesta, vladna palača.

V Ljubljani, dne 18. novembra 1926.

Za velikega župana ljubljanske oblasti:
Kremenšek, s. r.

Epohalna novost!!!

Angleški proizvodi iz Avstralije.

„FURMOTO" **„SOLITAIRE"**

Čudež na polju znanosti, plod mnogoletnih raziskovanj. Kdor poizkusi, ta se uveri o neprecenljivosti teh proizvodov.

»FURMOTO«

čisti in na novo politira opravo, klavir, usnjeno garnituro, dele automobila, steklo, srebro marmor, celuloid in sploh vse emajlirane in politirane predmete, katerim daje izreden sijaj; a kar je glavno, s »Furmotom« čiščeni predmeti ne morejo dobiti nobenega madeža. Po uporabi »Furmotac se pojavi na predmetih čvrsta suha kožica, katera čuva stvar pred mokroto.

»SOLITAIRE«

daje čevljem, sploh obutvi iz usnja vseh vrst in barv krasen, izvanreden blesk, jih ščiti pred prahom in mokroto. Obutev, čiščena v »Solitaire« ne pušča na usnju nikake navlake, kakor razne druge kreme. Ne maže nogavic in obleke. »Solitaire« je najcenejše čistilo, ker se uporablja za vse vrste čevljev in usnja ter traja njegov učinek več dni. Ena steklenica »Solitare« nadomesti 4 ali 5 drugih krem.

Vsi ti proizvodi so brez barve, brez masti, brez olja.

The Furmoto Chemical Co. Ltd. London - Sydney.

Zastopstvo: M. Gregović & Ko., Ljubljana.

Znižane cene pri „TRIBUNA"

za Miklavža.

Mamice, ne zamudite ugodne prilike, da si ogledate veliko izbiro vsakovrstnih otroških vozičkov, igračnih vozičkov, stolic, holendarjev, malih dvokoles in tricikljev, šivalnih strojev in dvokoles. — Posebni oddelek za popravo dvokoles, motorjev, šivalnih strojev, otroških vozičkov itd. Emajliranje z ognjem. Kolesa se shranjujejo tudi preko zime.

„TRIBUNA" F. B. d., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovška cesta 4. Cenik franko. Prodaja na obroke

Najdovršenejši

BUICK

ki je bil kadarkoli zgrajen.

Sedaj razstavljen!

Celih 22 let je bil Buick standart primere z vsem svetom in stoji glede prodaje neprestano polnih osem let na čelu vseh proizvajalcev avtomobilov. — Nov model.

Dovršen, kakor ga zmore samo mnogoletna zrela izkušnja in neprestana skrb za izboljšanje tako izpopolniti, kaže v vsaki liniji žlahtnost vrst ter v vsaki podrobnosti uspehe neprestane skrbi, da doseže dovršeni ideal bo ta novi Buick zavzel v javnosti mesto, ki ga doslej ni dosegel noben avtomobil.

Odličnost v barvah, brzina ter razkošje v vsaki liniji, spojene z napredkom v konstrukciji avtomobila, ki izkazuje mnogo izboljšav, ga delajo za najdovršenejši Buick, ki je bil kadarkoli zgrajen.

Razkazovanje brez obveze.

Frank i drug — ZAGREB, Gundulićeva ul. 40
Velimir Jovanović — BEOGRAD, Bosanska ulica 54

General Motors Near East, Aleksandrija.

Proizvod General Motors.

Urejuje Franc Puc. Izdaja za Konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani